

ΦΩΝΗ ΤΩΝ

ΚΥΘΗΡΩΝ

Κάθε καινούργια καθαρή
φωνή στη δημοσιογραφία,
είναι και μια νίκη του πνευ-
ματικού ανθρώπου. Αρκεί
εσύ να πασκίσεις, να μπορείς
να την ακούσεις. Τότε επιτέ-
λους θ' αρχίσουν ελεύθερος
να νοιάζεσαι...
ΓΛ

ΚΥΘΗΡΑ: Εκδοση 1570

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΑΪΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

ΕΤΟΣ 1°

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΧΩΡΑ ΚΥΘΗΡΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ: 9

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1989

Συγκοινωνιακά... υπομνήματα

Η πρόσφατη διαφοροποίηση στον τρόπο μεταφοράς των μαθητών του Γυμνασίου Λυκείου μας, δηλαδή η επέκταση των Σχολικών λεωφορειακών γραμμών και ο' άλλα χωριά μας, με τη δρομολόγηση και του 4ου Σχολικού λεωφορείου, καθώς και η περικοπή των ΤΑΞΙ σαν... μαθητι-

κών μεταφορικών μέσων, πλην των αλ-
λων, έφερε ξανά στην επιφάνεια, το με-
γάλο πρόβλημα της χειρωνακτικής συγκοινω-
νίας του Νησιού μας, του οποίου όμως η
προσεκτική εξέταση και η λύση επιβάλ-
λονται πια από τις σύγχρονες τουριστικές
και πολιτιστικές επιταγές.

οχουμε από... ολιγανθρωπία.

Ομως ταυτόχρονα δεν μπο-
ρούμε να αποδεχθούμε πως
μια τουριστικά αναπτυσσόμενη
περιοχή, όπως τα Κύθηρα, μια
περιοχή μάλιστα που ανήκει
στο Νομό Πειραιά, μπορεί να
παράμεινε σε ασπική συγκοινω-
νική ανυπαρξία ακόμα και στο
διάστημα της καλοκαιρινής του-
ριστικής περιόδου. Δεν μπο-
ρούμε να δικαιολογήσουμε γι-
ατί κάποιοι ταξιδιώτες-επισκέ-
πτες, που φτάνουν με το πλοίο
πς μεσονύχτιες ή τις μεταμεσο-
νύχτιες ώρες στα λιμάνια μας,
τουλάχιστον κάποιους μήνες,
δεν βρίσκουν συγκοινωνιακό
μεταφορικό μέσο για να μετα-
φερθούν στο εσωτερικό. Δεν
μπορούμε να κατανοήσουμε γι-
ατί εξακολουθητικά χωριά μας,
όπως λ.χ. ο Καραβάς, ο Αυλέ-
μονας, ο Κάλανος κ.ά. πρέπει
να καταδικάζονται σε συγκοι-
νωνιακή απομόνωση. Ούτε
μπορούμε να συνηγορήσουμε
με αρνητικές μισθώσεις για... μι-
κρές διαδρομές, καθώς και με
αδυναμίες μίσθωσης ΤΑΞΙ, για
έκτακτες και επείγουσες ανάγ-
κες, πς ώρες εκείνες που ενεργ-
γοποιούνται οι παραπάνω Σχο-
λικές συμβάσεις που αναφέ-
ραμε.

Τα λεωφορεία μας, που όλα
είναι σήμερα μισθωμένα για
τους μαθητές μας, έχουν κά-
ποια μικρά περιθώρια μεταφο-
ράς επιβατών, όμως αποτελούν
λύση ανάγκης για μερικά μόνο

χωριά μας και για το διάστημα
του Χειμώνα. Σίγουρα η δρο-
μολόγησή τους δεν μπορεί να
καλύψει πάντοτε κι αυτές τις
στοιχειώδεις κοινωνικές απαιτή-
σεις. Επιβάλλεται νομίζουμε
επιτελούς και εδώ η κρατική
παρέμβαση και επιπλέον η
κρατική οικονομική ενίσχυση.
Αν θεωρείται υπερβολή η αγο-
ρά δύο ακόμη λεωφορείων,
που αποτελούν προϋπόθεση
για τη δημιουργία τοπικού
Κ.Τ.Ε.Λ., μπορεί νομίζουμε να
επιτευχθεί η ένταξη των λεωφο-
ρείων που σήμερα υπάρχουν
σε κάποιο γειτονικό, έτσι που
να εξασφαλιστεί και η οικονο-
μική επιδότηση των καθημερι-
νών αναγκών δρομολογίων
και να ευνοηθεί η αγορά νέων,
βελτιωμένων τύπου οχημάτων.

Είναι καιρός ο Τοιρινιώτης
Επαρχός μας αλλά και οι Πρό-
εδροι των Κοινοτήτων μας να
εξετάσουν, κάτω από ένα ευρύ-
τερο πρίσμα ανάπτυξης του τό-
που μας το συγκοινωνιακό μας,
με γνώμονα και τα Κυθηραϊκά
μα και τα συμφέροντα των
επαγγελματιών μας, που για
χρόνια και με βάση τις δυνατό-
τητές τους, εξυπηρέτησαν το
Νησί μας. Χρειάζεται σίγουρα
τέλος συλλογική ευθύνη για
την σύνταξη και τη μελέτη υπο-
δείξεων που θα μπορούσαν να
δώσουν τωρινές λύσεις και να
προετοιμασθούν αυριανές τουρι-
στικές και προοδευτικές συγκοι-
νωνιακές αντιμετωπίσεις...

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Σεβασμιώτατε,

Συμπληρώνετε μια δεκαετία από τότε που
επάξια εκλεχθήκατε Επίσκοπος Κυθέρων και
αναλάβατε τη Μητρόπολή μας. Πιστεύετε ότι
την εκλογή σας αυτή στον ανώτερο βαθμό
της Ιεροσύνης, την επιδιώξατε ή την αποδε-
χθήκατε, κινούμενος από τάσεις αυτοπροβο-
λής ή οποιουδήποτε άλλους ιδιοτελείς σκο-
πούς, αλλά για να συνεχίσετε την προγενέ-
στερη πραγματικά αξιόλογη κοινωνικοθρη-
σκευτική σας δράση, σε ένα πολύ μικρό μα
θρησκευόμενο τόπο. Γιατί βέβαια θα πρέπει
να γνωρίζατε και τον αριθμό των ατόμων του
Ποιμνίου σας και τα στενά όρια της Μητρό-
πολής μας, που όμως είχε την τύχη να γνωρί-
σει και να αναδείξει μεγάλους και πλαύτερης
καταξίωσης Ιεράρχες. Εξάλλου θα θυμόσαστε
με πόση ευχαρίστηση, το 1980 εμείς οι μόνι-
μοι κάτοικοι των Κυθέρων, δεχθήκαμε την
εκλογή σας και την πρώτη παρουσία σας στο
Νησί μας. Αλλωστε είμαστε συνηθισμένοι στο
πρόσωπο του Μητροπολίτη μας να απευθύνουμε
όχι μονάχα το θρησκευτικό Καθολογικό αλλά
και τον Κοινωνικό Αναμορφωτή και το
Συμπαραστάτη και το Σωτήρα στις δύσκολες
περιπτώσεις, όταν τα συγκοινωνιακά και το
νοσοκομιακά μέσα στα Κύθηρα ήταν ελλιπή
ή ανύπαρκτα.

Δυστυχώς Σεβασμιώτατε σε πολλές απ' αυ-
τές τις τελευταίες προσδοκίες μας, μας απογο-
νιεύσατε αφού πρόωρα κίολας αναζητήσατε
διεξόδους απομάκρυνσης και απίτες φυγής
από το Νησί μας για το οποίο σας επέλεξαν
Μητροπολίτη. Προηγήσατε εξ αρχής και εξα-
κολούθητικά προηγήσατε, την πολύμηνη πα-
ραμονή σας μακριά από το μικρό Ποιμνίο σας
επικαλούμενος άλλοτε την αφαίρεση δικαιω-
μάτων και τη μείωση του ρόλου σας από τους
«Κασιμάτδες», άλλοτε ότι σας έχουν περισ-
σότερο ανάγκη οι Κυθηριοί της Αθήνας και
του Πειραιά και άλλοτε θεωρώντας ότι «εξ
Αθηνών» μπορείτε καλύτερα να φροντίσετε τα
πολλαπλά προβλήματα της Μητρόπολής μας
και από εκεί να επιλέξετε ευκολότερα ξένους
ιερείς για να καλύψουν τα κενά των διαφό-
ρων ενοριών μας.

Σεβασμιώτατε,

Αναλογιστείτε ότι τα Κύθηρα και μες οι
Κυθηριοί που τα κατοικούμε δεν θέλουμε

Προς τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη
Κυθέρων κ. Ιάκωβο

Τοποτηρητή αλλά Μητρόπολη και το Μητρο-
πολίτη κοντά μας. Οι «Κασιμάτδες» στους
οποίους και σήμερα αναφέρεστε μονολογικά
και «κατά κόρον» δεν σας αφάιρεσαν κανένα
θρησκευτικό σας δικαίωμα και δεν σας περιό-
ρισαν τον Κοινωνικό σας ρόλο. Να είστε
σίγουροι πως στο Νησί μας υπάρχουν τομείς
για αξιόλογες δραστηριότητες σας που μπο-
ρούν να υπερκαλύψουν τα όσα διοικητικά
δικαιώματα σας αφαιρέθηκαν. Γυρίστε στους
προκατόχους σας και επιστρατεύστε τις πολ-
λές σας δυνάμεις και τις πολλές ικανότητες
σας. Σκεφθείτε ότι είναι ανεξήγητο να σας
αναζητούμε και να απουσιάζετε από τις Εθνι-
κές μας γιορτές και από πολλές άλλες σημα-
ντικές τοπικές μας εκδηλώσεις, είναι αδιανόστο
να θέλετε να φύγετε πριν φτάσετε στο Νησί
μας. Σκεφθείτε ότι η επιλογή ξένων ιερέων
δεν βρίσκει πάντα σύμφωνους τους Κυθηρι-
ους αφού κάποιοι απ' αυτούς όχι μόνο δημι-
ούργησαν προβλήματα αλλά και σας τον ίδιο
και τη Μητρόπολή μας έκθεσαν ανεπανόρθω-
τα. Σκεφθείτε ακόμη ότι πρόσφατα τα Κύθη-
ρα έχουν μετατραπεί σε χώρο προσπληρωμού
των Ιερωβάδων, που ανενόχλητοι ξεκινώντας
από τον Ποταμό οργάνουν μέρα και νύχτα
τα χωριά μας.

Σεβασμιώτατε,

Είναι σίγουρο πως έχετε συνειδητοποιήσει
ότι όσο μικρή και αν παραμείνει η Μητρόπο-
λη σας έχει τα πρωτεία σε πολλές δραστηριό-
τητες έναντι άλλων μεγάλων Μητροπόλεων.
Αξιοποιήστε τις πολλές θετικές προσφορές
της και νιώσατε πως οι Κυθηριοί σας θέλουν
επιτελούς κοντά τους. Μην παρασύρεστε αν
ελαχίστοι σας δίνουν αντίθετες εντυπώσεις.
Σταθείτε κοντά στους νέους μας, βοηθήστε
τους και αποσπάστε την εμπιστοσύνη τους.
Μείνετε κοντά στον κάθε Τοιρινιώτη που δεν
έπαψε να αναζητά και να σέβεται τον Μητρο-
πολίτη του. Τέλος αναλογιστείτε πως τούτες
οι γραμμές δεν γράφτηκαν για να δημιουρ-
γήσουν κάποιο εχθρικό μέτωπο ή να υποκι-
νήσουν κάποιους σε βάρος σας. Είναι γνω-
στή αλλωστε η θέση της εφημερίδας μας
απέναντί σας. Ομως ταυτόχρονα είμαστε υπο-
χρεωμένοι να εκφράσουμε ένα χρόνιο Τοιρι-
νιώτικο αίτημα.

Φ.Τ.Κ.

ΤΟ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΜΑΣ

Του Γιώργου Λευτέρη

Τώρα που ερχόμαστε
καινούργιου χρόνου, πο-
λύ θα 'θελα να σας πω
ένα παραμύθι, κουράστη-
κα να σχολιάζω όλο τη
χολακιστική πραγματικό-
τητα. Αλλωστε έτσι κι αλ-
λώς αυτό τον καιρό μας
έρχονται τα παραμύθια...
Χειμώνας είναι...

Μια φορά κι έναν καιρό,
πολύ, συμφώνησαν -άκου-
σαν- από τη φωτισμένη κα-
ταγωγή τους κάποιον νιόφερτο
πολιτισμικό ηγέτη, ν' αλλά-
ζαν τελείως το σημερινό
ζωή τους. Πρώτα
πρώτα θα καταργούσαν όλα
τα Τ.Α.Ε.Ι., τα Τ.Α.Ε.Ι. αυτοκίνητα
τα μοτοποδήλατα. Τη

φρικτή αυτή μάστιγα του αι-
ώνα μας... Με αυτό το μέτρο
θα ελύνανε πολλά προβλήμα-
τα, πρώτο και καλύτερο το
πρόβλημα της ρύπανσης, με-
τά για σκεφθείτε τους νε-
κρούς και τους τραυματίες
που θρηγνύουν κάθε χρόνο!!
Για αναλογιστείτε το συνάλ-
λαγμα που πληρώνουμε! Όλα
αυτά μπορούμε να τα γλιτώ-
σουμε...

Βέβαια, μέσα στις πόλεις
θα παραμείνουν τα ηλεκτρο-
κίνητα λεωφορεία και στην
ύπαιθρο τα τρένα, τα φορτη-
γά και τα υπεραστικά λεωφο-
ρεία. Τα Τ.Α.Ε.Ι. θα 'ν αντικα-
ταστήσουν οι ιππάρμαξες και
η ζωή μας θα κυλά έτσι πιο
ήρεμη, χωρίς άγχος και νευ-
ρώσεις... Τα ασανσέρ στις πο-

λυκατοικίες θα εργάζονται
μόνο από τον τρίτο όροφο και
πάνω, έτσι οι άνθρωποι θα
κάνουν αναγκαστικά γυμνα-
στική. Πολύς κόσμος θα ξα-
ναγύριζε πίσω στη μάνα Γη,
θα άρχιζε να καλλιεργεί τον
κήπο και τα χωράφια του,
όπως έκανε παλιά, έτσι θα εί-
χε μια πιο υγιεινή διατροφή
και διαβίωση, με λιγότερα
εγκεφαλικά και εμφράγματα.

Ο τουρισμός μας θα εγνώ-
ριζε μια τρομακτική έξαρση,
γιατί όλοι θα έτρεχαν να πε-
ράσουν λίγες μέρες στη χώρα
του ήρεμου ήλιου και της φι-
λόξενης γης. Βέβαια, εξυπα-
κούεται ότι και του λόγου
μας θα εβάζαμε μυαλό, να εί-
μαστε λιγάκι πιο ευγενικοί
με τους ξένους μας και λιγό-

Φαντασίωση...

τερο «αρπακτικοί»... Αλλά
και το οικονομικό σύστημα
θα άλλαζαν οι Έλληνες με
τρόπο επαναστατικό χωρίς
αίματα και καθγάδες -αυτό
είναι κι αν είναι παραμύθι...
Αφού όλα τα υπάρχοντα πο-
λιτικοοικονομικά συστήματα
βρίσκονται υπό κατάρρευση,
οι Έλληνες θα εσοφίζοντο
ένα σύστημα με όσο το δυνα-
τόν λιγότερη δουλειά και πε-
ρισσότερη ξάπλα... Τώρα με
ποιο τρόπο; Ακόμα και στο
παραμύθι είναι δύσκολο να
βρεθεί... Πάντως οιοδήποτε
σύστημα κι αν εφαρμόζονταν
θα 'πρεπε να λάβει υπόψη
του το αδηφάγο συμφέρον
που δέρνει αδυσώπητα όλους
μας, ανεξάρτητα από πολιτι-
κά «πιστεύω» και βαθμούς

συγγενείας... Επίσης, πρέπει
να σημειώσω κανείς τη μαζο-
χιστική τάση του λαού μας,
να θέλει σώνει και καλά να
εξαφανιστεί από προσώπου
της Γης. Ενωό τα λίγα παι-
διά και τους πολλούς γέροντες
που διαθέτει η χώρα μας...

Ομως την πιο ριζοσπαστι-
κή καινοτομία που θα έπαιρ-
ναν, θα ήταν στον οικονομι-
κό τομέα. Θα καταργούσαν,
«άκουσον άκουσον», την
Εφορία... Ο σοφός κυβερνή-
της μας σκέφθηκε ότι έτσι κι
αλλιώς οι περισσότεροι Ελ-
ληνες κοροϊδεύουν την Εφο-
ρία, δηλαδή κλέβουν τον
εαυτό τους, γιατί να κάνουμε
και περιττά έξοδα από πάνω,
με τόσους υπαλλήλους; Τώρα
πως θα αντιμετωπίζονταν τα
έξοδα του κράτους; Πρώτα
πρώτα θα καταργούσαμε το

στράτο, δεν θα μας χρειαζό-
ταν μιας και δεν θα είχαμε
πια εχθρούς, με αυτό τον τρό-
πο θα εξοικονομούσαμε ένα
μεγάλο κονδύλι, τα υπόλοιπα
έξοδα θα επαφύονταν στην
εθελοντική προσφορά των
Ελλήνων, στον κρατικό
προϋπολογισμό, όπως έκαναν
οι παλιοί ευεργέτες του κρά-
τους. Επίσης, θα έβγαζαν δι-
σκο ανά τα κράτη μέλη της
ΕΟΚ, να βοηθήσουν τον πε-
ρήφανο και «αδέσμευτο» λαό
μας να μην χαθεί το σόι, μιας
και άλλο τέτοιο στον πλανή-
τη δεν υπάρχει...

Εδώ τελειώνει το παραμύ-
θι, φίλοι μου, καλή χρονιά
να έχετε και προπαντός μη
μου στενοχωριστείτε. Αν και
το ξέρω εσείς δεν χαλάτε τη
ζαχαρένια σας με τίποτα και
καλά κάνετε...

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Μιχάλης Τσιτσιλίας

Πέθανε από καρκίνο, σε Νοσοκομείο της Αθήνας, όπου νοσηλεύονταν εδώ και καιρό, ο πασίγνωστος Γραμματέας της Κοινότητας Αρωνιαδίων, Μιχάλης Τσιτσιλίας, σε ηλικία μόλις 63 χρόνων. Η σορός του μεταφέρθηκε και τάφηκε στο αγαπημένο χωριό του, τα Αρωνιαδία, την παραμονή των Χριστουγέννων. Αυτοδίδακτος σε πολλά θέματα ο αξεχάστος Μιχάλης, υπήρξε από τους στυλοβάτες της Κοινότητάς του την οποία υπηρετούσε από το 1957 μέχρι το 1964 σαν έκτακτος και από το 1964 μέχρι το 1989 σαν τακτικός-μόνιμος, Γραμματέας.

Παρά την αναπηρία του αγωνίστηκε με κάθε τρόπο για να ζήσει και να σπουδάσει τα δυο κορίτσια του, που ήδη ζουν να εργάζονται στην Αθήνα. Ήταν ένα άτομο φιλοπρόδο, που χάθηκε πρόωρα, ενώ θα μπορούσε ακόμη να προσφέρει στο χωριό του μα και στο νησί μας γενικότερα.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Μαρία Καλλιγέρου

Πέθανε στις 26 του Δεκεμβρη στα Ξερονιάματα και τάφηκε στον Κάλαμο, η Μαρία Καλλιγέρου. Γεννήθηκε το 1900 στο Δρυμόνα και ήταν το δεύτερο από τα δώδεκα! παιδιά της οικογένειας του Παναγιώτη Κασσιμάτη. Την περισσότερη ζωή της την πέρασε στον Κάλαμο, όπου παντρεύτηκε και απέκτησε τρία παιδιά, τον Παναγιώτη, το Μανώλη και την Ελένη.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Ο σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθρών κ.κ. Ιάκωβος κατά τις αγίες ημέρας των Χριστουγέννων εκινήθη ως ακολούθως:

1. **Τρίτη (19-12-89).** Προέστη της κηδείας του αιμνίστου Μιχαήλ Τσιτσιλίας γραμματέως της Κοινότητας Αρωνιαδίων.

2. **Τετάρτη (20-12-89).** Παρέστη (δι' εκπροσώπου του) εις την εορτή του παιδικού σταθμού Κυθρών εφ' εορταίς Χριστουγέννων και νέου έτους.

3. **Παρασκευή (22-12-89).** Παρέστη εις την εορτή του παιδικού σταθμού Ποταμού Κυθρών.

4. **Κυριακή (24-12-89).** Ετέλεσε την Θεία Λειτουργία και κήρυξε τον θείο λόγο εις τον Ι.Ν. Ιλαριώτισσας-Ποταμού.

5. **Δευτέρα-Χριστούγεννα (25-12-89).** Ετέλεσε τη Θεία Λειτουργία εις τον Ι.Ν. Αγ. Πελαγίας.

6. **Τρίτη (26-12-89).** Ετέλεσε τη Θεία Λειτουργία εις τον Ι.Ν. Αγ. Ελέσης και εν συνεχεία προέστη της Κληρικο-λαϊκής Συνελεύσεως της Ιεράς Μητροπόλεως Κυθρών. Ο ίδιος εισηγητής με θέματα:

α) Ο θεσμός της δουλείας κατά τον 1ον μ.χ. αιώνα.
β) Αιρέσεις και σχίσματα.
γ) Καθήκοντα των αιδεσιμωτών εφημερίων και των κ.κ. Επιτρόπων.

δ) Τέλος επηκολούθησεν συζήτηση.

7. **Σάββατον (30-12-89).** Εχοροστάτησεν εις γενομένην Θ. Λειτουργία εις Οσιον Θεόδωρον και εν συνεχεία προέστη της κηδείας της αιμνίστου Μαρίας Πλουμίδου εις Δρυμόνα.

8. **Κυριακή (31-12-89).** Ετέλεσε την Θ. Λειτουργία και κήρυξε το Θείο Λόγο εις τον Ι.Ν. Αγ. Χαλαλάμους-Καραβά.

9. **Το Εσπέρας:** Παρέστη εις την εκδήλωσιν του πολιτιστικού συλλόγου της Αγ. Πελαγίας επί ταις εορταίς.

10. **Κυριακή (31-12-89).** Ετέλεσε την Θ. Λειτουργία και κήρυξε το Θείο Λόγο εις τον Ι.Ν. Αγ. Χαλαλάμους-Καραβά.

11. **Το Εσπέρας:** Προέστη του Μ. Εσπερινού εις τον πανηγυρίζοντα Ι.Ν. Αγ. Βασιλείου-Λογοθεπαινικών.

Κατά τις αγίες ημέρας των Χριστουγέννων και του νέου έτους εκ μέρους του Γεν. Φιλοπόχου Ταμείου της Ιεράς Μητροπόλεως διετεθή το ποσόν των 250.000 δρχ. εις αναξιοπαθούντας.

Εκ του γραφείου της Ιεράς Μητροπόλεως

ΚΥΘΗΡΑΪΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Φίλοι μας,
Αν δυσκολεύεστε να βρείτε δώρα για τ' αγαπημένα σας πρόσωπα, μην ξεχνάτε πως ένα βιβλίο είναι πάντα ο καλύτερός μας φίλος! Ψυχαγωγεί, μορφώνει, σας χαρακτηρίζει.

Στο Πνευματικό Κέντρο των Κυθρίων (Θεμιστοκλέους 5 - Αθήνα, στον 8ο όροφο), θα βρείτε τα παρακάτω βιβλία:

1) «ΚΥΘΗΡΑΪΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΠΟΙΗΣΗΣ-ΠΕΖΟΥ ΛΟΓΟΥ», Εκδοση της Εταιρείας Κυθ/κών Μελετών δρχ. 1.500

2) ΔΡΙΖΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ: «ΚΥΘΗΡΑ - Μια ζωγραφική ματιά» δρχ. 1.500

3) «ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΥΘΗΡΑ» ξένων περιηγητών. Μετάφραση Μιχ. Πετρόχειλου δρχ. 300

4) ΚΑΒΑΚΟΥ-ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΛΙΤΣΑΣ: «ΑΝΗΦΟΡΙΕΣ», Ποίηση δρχ. 300

5) ΚΑΣΙΜΑΤΗ ΙΩΑΝΝΗ: «ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ» δρχ. 1.000

6) ΚΑΣΙΜΑΤΗ ΙΩΑΝΝΗ: «ΚΥΘΗΡΑΪΚΑ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ-ΓΛΩΣΣΙΚΑ» δρχ. 1.000

7) ΚΡΙΘΑΡΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ: «ΚΥΘΗΡΑΪΚΑ ΑΦΗΓΗΜΑΤΑ» δρχ. 1.000

8) ΚΟΥΛΕΝΤΙΑΝΟΥ ΔΙΟΝΥΣΗ: «ΤΣΙΡΙΓΩΤΙΚΟΙ ΚΑΗΜΟΙ», Δηγήματα δρχ. 500

9) ΚΟΥΛΕΝΤΙΑΝΟΥ ΔΙΟΝΥΣΗ: «ΒΙΟΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΣΤΙΛΕΤΑ», Ποίηση δρχ. 500

10) ΛΕΟΝΤΕΙΝΗ ΓΙΩΡΓΟΥ: «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ» (στην αγγλική) δρχ. 3.000

11) ΜΑΡΣΕΛΛΟΥ ΗΛΙΑ: «ΟΔΗΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΥΘΗΡΙΩΝ» (στην αγγλική) δρχ. 2.000

12) ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΥ ΙΩΑΝΝΗ: «ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΙΩΝ» δρχ. 1.000

13) «ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΣΥΝΤΑΓΕΣ»: Εκδοση της Συντροφιάς Κυθρίων Κυριών δρχ. 100

14) ΠΡΙΝΕΑ ΙΩΑΝΝΗ: «ΒΟΤΑΝΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ» δρχ. 1.000

15) ΚΟΡΩΝΑΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ: «ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΕΡΓΑ» δρχ. 500

Επίσης διατίθενται:
1) ΚΥΘΗΡΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 1990 (Με καλλιτεχνικές φωτογραφίες τοπίων του νησιού) δρχ. 800

2) ΚΥΘΗΡΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 1989 (Με γκραβούρες κατάλληλες για κάδρα) δρχ. 500

3) ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ δρχ. 200

ΜΕΛΕΤΗΣΤΕ ΤΑ-ΧΑΡΙΣΤΕ ΤΑ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

ΚΑΙΝΟΥΡΓΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ

ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Υ Δ Ρ Α Ν Τ Λ Ι Ε Σ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΑΤΣΕΑΣ

ΤΣΙΚΑΛΑΡΙΑ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΤΗΛ. 0735/31.740 — 0735/31.157

RENT A CAR

“ΤΣΕΡΙΓΟ”

ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Ι. & Π. ΔΕΥΤΕΡΕΒΟΣ Ο.Ε.

ΧΩΡΑ - ΚΥΘΗΡΑ

ΤΗΛ. 0733 - 31.363

» 0733 - 31.030

» 0733 - 31.347

ΠΡΑΚΤΟΡΙΟ ΤΑΞΕΙΔΙΩΝ

Κυθηραϊκό

ΜΑΝΩΛΗΣ Α. ΛΟΥΡΑΝΤΟΣ

• ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ 5 - (ΗΜ)

106 77 ΑΘΗΝΑ - 3627 360 - 3633 748

Η ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΥΘΗΡΩΝ

Δωρόθεος Κοπαράς

(Συνέχεια)

Στις 2 του Απριλίου 1923, Μεγάλη Δευτέρα, έφθασε στην Αγία Πελαγία ο Δωρόθεος, όπου κατέβηκαν να τον υποδεχθούν ο Ιερός κλήρος, πολλοί κάτοικοι του Ποταμού και των περιχώρων, οι μαθητές των Σχολείων με τους δασκάλους και καθηγητές τους. Με συνοδεία όλων αυτών έφτασε στον Ποταμό, όπου στην Ιλαριώτισσα ψάλλεκε δοξολογία. Εκεί τον προσφώνησε ο θεολόγος του Ελληνικού Σχολείου Ποταμού Θ. Κουκούλης. Στις 3 του Απριλίου, Μεγάλη Τρίτη, έγινε η υποδοχή του Δωρόθεου στη Χώρα, όπου η έδρα της Μητροπόλεως. Ο κόσμος από τη Χώρα και τα περιχώρα, αλλά και τα άλλα χωριά περίμενε στην Πλατεία της Ασπας. Οι δρόμοι ήταν διακοσμημένοι με αψίδες, σημαίες και μυρτιάς, ενώ πυροβολισμοί και κωδωνοκρουσίες προαναγγέλλαν την άφιξή του. Όταν εμφανίστηκε καθισμένος στη σούσια, τον υποδέχθηκαν οι Αρχές, ο Ιερός κλήρος, οι μαθητές, οι δάσκαλοι και τον συνόδεψαν στο μητροπολιτικό ναό, όπου έγινε η ενθρόνισή του. Τον προσφώνησε ο Σχολάρχης του Σχολαρχείου Ιωάννης Κασσιμάτης και κατόπιν ο Δωρόθεος στον ενθρονιστήριο λόγο του, που άφησε άριστες εντυπώσεις, ανέπτυξε τον προορισμό και τα καθήκοντα του ιεράρχου.

Παράλαβε από το Μητροπολιτικό Επίτροπο και πρώτα πρώτα άρχισε να περιοδεύει όλα τα χωριά του νησιού. Από την περιοδεία του αυτή απόκτησε τη φήμη του έξοχου ρήτορα, ενώ ταυτόχρονα και ο τελευταίος συνοικισμός άκουσε Αρχιερατική Λειτουργία και το ταπεινότερο ναΐδιον είδε τον Ιεράρχη. Στη συνέχεια χώρισε το νησί σε τέσσερις εκκλησιαστικές περιφέρειες με έναν ιερέα επί τη καθεμιά, που μεταβίβαζε στους άλλους ιερείς τις εντολές και τις εγκύκλιες οδηγίες της Μητροπόλεως. Η πρώτη περιφέρεια περιλάμβανε τη Χώρα, το Λειβάδι και τα Κοντολιάνικα, η δεύτερη τον Ποταμό, το Καραβά, τα Λογοθεπαινικά και τα Αρωνιαδία, η τρίτη τα Μητάτα, τα Φριλιγκιάνικα, τα Φράτσια και τα Βιαράδικα και η τέταρτη την Καραβουνάδα, τα Πιτσινιάνικα και το Μυλοπόταμο.

Ο Δωρόθεος ίδρυσε επίσης εκκλησιαστικό Σύνδεσμο, στον οποίο συμμετείχαν όλοι οι ιερείς του Νησιού, στα 1923. Ορίσε την ημέρα των Αγίων Αποστόλων σαν μέρα γιορτής του Συνδέσμου. Επίσης, στα χρόνια του συστήθηκε και εκκλησιαστικό δικαστήριο από τους ιερείς 1) Παν. Πανάρετο, οικονομόμο, 2) Ευάγγελο Κρίθαρη, σακελλάριο, 3) Γεώρ. Πετρόχειλο, χαρτοφύλακα, 4) Σπυρ. Καλλιγέρο, πρωτέκδικο, 5) Κυριάκο Χλαμπέ, ιερομνήμονα, 6) Αντών. Σκλάβο, σκευοφύλακα. Για την κοινωνική πρόνοια στα Κύθηρα ο Δωρόθεος ίδρυσε το «αγαθοεργό ταμείο Κυθρών η Μυριδιώτισσα». Για την υλοποίηση αυτού του έργου, τοποθετήθηκε στους ιερούς ναούς ειδικό κουτί, το οποίο υπάρχει μέχρι σήμερα. Για τον ίδιο σκοπό γινόταν περιφορά δίσκου, κατόπιν εντολής του Μητροπολίτη, αλλά και δωρεές, έρανοι, κληροδοτήματα και εισφορές των Προσκυνημάτων ενίσχυαν το Ταμείο, το οποίο στόχευε ακόμα και στην ίδρυση νοσοκομείου που τόσο το είχε ανάγκη τότε το νησί μας. Τον Απρίλιο του 1923 ο Δωρόθεος κυκλοφόρησε εγκύκλιο-έγκληση «προς εν τη Νήσω Κυθρίων και τους απανταχού της Γης Κυθρίους», όπου ανακοίνωσε την ίδρυση του αγαθοεργού Ταμείου. Στα 18 άρθρα που ακολουθούσαν, αναφέρονταν οι σκοποί, οι πόροι και ο τρόπος διοίκησης του Ταμείου. Στη διοικούσα επιτροπή τοποθετήθηκαν άτομα από τη Χώρα και τον Ποταμό. Πρέπει τέλος, να σημειώσουμε πως πρώτη πράξη του Ταμείου ήταν η παροχή υποτροφίας για κάποιο αριστούχο τότε, άπορο μαθητή.

Κατά την περίοδο αυτή, οι ενοριακοί ναοί του Νησιού ήταν 6. Ο Εσταυρωμένος στη Χώρα, η Κοίμηση της Θεοτόκου-Κοντελειτούς στο Λειβάδι, η Ζωοδόχος Πηγή (Ιλαριώτισσα) στον Ποταμό, η Αγία Τριάδα στα Κατοουλιάνικα, ο Άγιος Θεόδωρος και η Αγία Τριάδα στα Μητάτα. Όλοι οι υπόλοιποι ναοί θεωρούνταν συναδελφικοί ιδιόκτητοι. Οι ιερείς των Κυθρών, στην ίδια περίοδο, ήταν 28 συνολικά, 17 στον τότε Δήμο Κυθρίων και 11 στον τότε Δήμο Ποταμίων.

(συνεχίζεται)
ΕΛΕΝΗ ΧΑΡΟΥ
ΓΥΜ/ΡΧΗΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

«ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ»

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΔΡΥΤΗΣ:
ΠΑΝ. Κ. ΤΣΙΤΣΙΛΙΑΣ
(1879) 1924-1972

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ-ΕΚΔΟΤΗΣ
-ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ:
ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΟΜΗΝΟΥ
ΧΩΡΑ-ΚΥΘΗΡΑ

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:
ΣΤ. ΜΑΡΣΕΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 1.000
ΕΞΑΜΗΝΟΣ Δρχ. 600

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
& ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 3.000
ΕΞΑΜΗΝΟΣ Δρχ. 2.000
ΕΞΟΤΕΡΙΚΟΥ: ΔΟΛΑΡΙΑ 25
ΕΤΗΣΙΩΣ (συμπεριλαμβανομένης αεροπορικής αποστολής).

Κυνηγετικά

Σε αντίθεση με το φθινόπωρο, το χειμώνα κυνήγι ήταν ελάχιστο φέτος στο Νησί μας. Φάνηκαν ελάχιστες μπεκάτσες και τσίχλες και σχεδόν καθόλου μικρότερα «Χειμωνόπουλα». Οι κυνηγοί μας αποδίδουν το φαινόμενο στην έλλειψη θροχπιώσεων και υγρασίας, στους ζεστούς καιρούς και ίσως στην αύξηση των φυτοφαρμάκων.

Κάποια, άγνωστη προς το παρόν, ασθένεια πρόσβαλε τους λαγούς στο Νησί μας με αποτέλεσμα να βρίσκονται καθημερινά αρκετοί ψόφιοι. Ο Κυνηγετικός Σύλλογος πρόκειται να αποστείλει κάποιο τέτοιο λαγό για εξέταση στην Αθήνα, προκειμένου να ερευνηθεί ο χαρακτήρας και η προέλευση της ασθένειας.

ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ & ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΙ

ΓΡΗΓΟΡΙΑ ΒΑΡΔΑ

ΚΥΘΗΡΑ

Τηλ. 31.570

ΔΗΜ. ΤΖΑΝΝΕΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Εμπορία
υλικών οικοδομών
γενικό εμπόριο,
μεταφορές

ΛΕΙΒΑΔΙ - ΚΥΘΗΡΑ

ΤΗΛ. (0735) 31420 - 31002 - 31757

ΚΑΙ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ 8, ΠΕΙΡΑΙΑΣ
(ΟΠΙΣΘΕΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ «ΚΕΡΑΝΗΣ»)

ΤΗΛ. 4127846 - 4112526

Στην... ξεχασμένη παραλία του Λυκοδήμου

Υπακούσαμε στην ξαφνική και απροειδοποίητη πρόσκληση του Προέδρου των Λογοθεπαινικών, του φίλου Γιάννη Σίμου, για μια σύντομη πρωινή επίσκεψη στον Λυκοδήμου. Ξεκινήσαμε απροετοίμαστοι για το θέαμα μιας άγνωστης Τοιριγώπικης γωνιάς. Φεύγοντας από τα Λογοθεπαινικά και ακολουθώντας με το μικρό μας τζιπ έναν επικίνδυνο και με έντονα τα ίχνη της επισκευής δρόμο, νιώσαμε την πρώτη έκπληξη... Μπροστά μας βαθιές λαγκαδιές, με φοινικιές, εγκαταλειμμένα περιβόλια, άγρια όψη συνταγριασμένη με μεγαλοπρέπεια, θυμίζουν άλλους τόπους... Πιο κάτω χωσμένη σε τεράστια σπηλιά η εκκλησία του Αγίου Λευτέρη, μοιάζει τόπος άσκησης, τόπος θρύλου και μυστηρίου... Η απροσδόκητη συνέχεια μια υπέροχη και ήρεμη παραλία έρχεται να κλείσει την αγγιγία του... «Μανιάτικου» τοπίου.

Προχωρούμε αριστερότερα, σαστισμένοι από τη γνωριμία μας, από τούτη την ανέλπιστα πατριδογνωσία μας. Φτάνουμε και σταματούμε επιτέλους στην παραλία του Λυκοδήμου. Ολα εδώ «μιρίζουν» πρόσφατη ανθρωπινή δραστηριότητα. Στο βάθος μιας μεγάλης σπηλιάς μια... πρωτότυπη υδατοδεξαμενή και ύστερα ένας τοιμεντοστρωμένος μώλος με έτοιμες τις «δέσμες» του περιμένει τα πρώτα μικρά πλεούμενα. Η ακούραστη φροντίδα του προέδρου Γιάννη Σίμου, η ενεργητικότητά του καθώς και η συμμετοχή και η συνεισφορά του Μανώλη Σοφίου από τα Λογοθεπαινικά και των αδελφών Χρυσάφιτη από τον Ποταμό έχουν ξεκινήσει τα πρώτα βήματα αξιοποίησης του τόπου. Στόχοι και σχέδια για τη συνέχεια. Δενδροφύτευση, ανέγερση κοινωνικού ξενώνα και δημιουργία αλιευτικού καταφυγίου

που να καλύπτει τις ανάγκες των δυτικών παραλιών του νησιού μας... Συλλογισμάστε το «αύριο» τούτης της ίσαμε τώρα ξεχασμένης παραλίας μας... Ποιο άραγε θα είναι το μέλλον της μετά τα ξενόφερτα αναμενόμενα τουριστικά ρεύματα; Ο πρόεδρος κρατά έναν παλιό αγγλικό χάρτη. Πάνω του το Αγγλικό Ναυαρχείο σημειώνει «αγκυροβόλιο» στην περιοχή Λυκοδήμου...

Φεύγουμε παίρνοντας μαζί μας ένα αναπάντητο και μυστικό ερώτημα. Πόσοι άραγε Τοιριγώντες συμπατριώτες μας έχουν γνωρίσει ολόκληρο το νησί μας; Γ.Κ.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΜΑΣ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΕΝΑ

ΑΠΟ ΤΑ ΠΙΟ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΕΡΑ ΚΑΙ «IN SITY»

Είναι γνωστό, σχεδόν σ' όλους τους Κυθήριους, πως στο κάστρο της Χώρας στεγάζεται το Ιστορικό Αρχείο μας, το οποίο θεωρείται ένα από τα σπουδαιότερα του ελληνικού χώρου και είναι ίσως το μοναδικό, που στεγάζεται IN SITY, δηλαδή εκεί που εξαρχίς ιδρύθηκε. Στο Αρχείο μας, όπως έχουμε άλλωστε ξαναγράψει, εργάζονται συστηματικά και συνεχόμενα, εδώ και ένα χρόνο, ειδικευμένοι επιστήμονες, οι οποίοι ταξινομούν το μέχρι τώρα αταξινόμητο και πραγματικά απέραντο υλικό του.

Η συνέχεια όμως των εργασιών συντήρησης και διάσωσης των αρχαικών εγγράφων, απαιτεί χρήση ηλεκτρικού ρεύματος που θα ενεργοποιήσει συστήματα κλιματισμού, μικροφωτογράφησης, κομπιούτερς, φωτοαντιγράφων κ.λπ. Για το σκοπό αυτό ζητήθηκε από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, στο οποίο ανήκει η προστασία και η συντήρηση του Αρχαιολογικού υλικού, να επιτραπεί η διέλευση ηλεκτρικού καλωδίου, μέσα από τον Αρχαιολογικό χώρο του Κάστρου. Η Α' Εφορία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, που εποπτεύει το Κάστρο μας, ενώ αρχικά με το υπ. αριθ. 1637/18.7.88 έγγραφό της επέτρεψε το πέρασμα του καλωδίου, για χρήση μηχανημάτων κλιματισμού, στη συνέχεια και όταν οι Τεχνικές Υπηρεσίες της Νομαρχίας Πειραιά άρχισαν εργασίες, το περασμένο Νοέμβριο, έδωσε διαταγή στο Αστυνομικό Τμήμα Κυθήρων και στη Δ.Ε.Η. να διακοπούν, με το αιτιολογι-

Αρχαιολογικές... αντινομίες

κό της πρόκλησης αρχαιολογικών ζημιών.

Και αναρωτιόμαστε εύλογα: Ποιός ήταν εκείνος ο... ειδικός που με σπουδή έσπευσε να γνωμοδοτήσει για τη διαπίστωση των παραπάνω ζημιών;

Από που αυτή η όψιμη υπερευαισθησία της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας για ένα Κάστρο, του οποίου την κάθε είδους ανήλεη καταστροφή παρακολουθεί εδώ και χρόνια; Μήπως από απλή... αβλεψία των οργάνων της, τον ίδιο καιρό,

έχουν μετατραπεί σε κοτέτσια... αρχαιολογικοί χώροι, χωρίς καμία δική τους επένδυση;

Γιατί δεν γίνεται άραγε γρήγορη διευθέτηση του προβλήματος, ώστε να συνεχιστούν οι απαιτούμενες εργασίες στο Αρχείο; Γιατί σίγουρα γνωρίζει η Αρχαιολογική Υπηρεσία πως οφείλει η ίδια να προστατέψει το αρχαιολογικό υλικό με την Ιστορική και την Αρχαιολογική αξία. Πρέπει επιτέλους οι υπεύθυνοι να ξεπεράσουν και να επιλύσουν τούτη την... Αρχαιολογική αντινομία.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Ο Μητροπολίτης Κυθήρων Ιάκωβος προς το Χριστεπώνυμον πλήρωμα και τους απανταχού Κυθηρίους. Τέκνα μου εν Κυρίω αγαπητά και περιπόθητα, Μυστήριον ξένον, ορώ και παράδοξον ουρανόν το Σπύλαιον - Θρόνον κερουβικών, την Παρθένον την φάτινν χωρίον εν ώ ανεκλήθη ο ακώρητος, Χριστός ο Θεός ον ανυμνούντες μεγαλύνομεν». (Καταβασία Χριστού.)

Συμβαίνει κάποτε στον άνθρωπο από μια γνώση ή και άγνοια ακόμα αφορμή να φθάνουν ως τη ψυχή του ψιθυρισμοί ανεμνίνετοι και να αισθάνεται μέσα του κάτι αλλοιώτικο, προερχόμενο από ένα κόσμο απροσπέλαστον ίσως γι' αυτόν. Μα κάθε χρόνο την ημέρα των Χριστουγέννων, ένα τέτοιο αίσθημα δοκιμάζομε όλοι μας, χωρίς διάκριση και μάλιστα σε μεγάλη ένταση και ζωηρότητα. Αυτή την ημέρα νιώθουμε ξάστερο μέσα μας το θεϊκό ψιθύρισμα και παραδινόμεθα -είτε το θέλομε είτε όχι- στην ευεργετική επίδραση της εορτής, που και σήμερα, παρ' όλη τη δυσκολία και αβεβαιότητα του παρόντος, δεν είναι εύκολο ν' αρνηθούμε. Ο ήχος, με τον οποίον γεμίζουν τον αέρα οι καμπάνες των ναών, τα συναρπαστικά αριστουργήματα των ιερών υμνογράφων, η κίνηση και οι εορταστικοί αλληλαγμοί, όλα φθάνουν ως τα βάθη της ψυχής μας, κι εκεί, κάτω από τη μυστική επίδραση της κοσμοσωτηρίου σημασίας της εορτής, μειοσιώνονται σ' ένα αίσθημα υπερκοσμίου χαράς, που μας ομιλεί στη γλώσσα του και κατευθύνει τη σκέψη μας προς κάτι ανώτερο και ευγενέστερο. Και είναι το συναίσθημα αυτό ένα ελάχιστο δείγμα της «μεγάλης χαράς», την οποίαν ευαγγελίσθησαν οι άγγελοι στους απλοϊκούς ποιμένες, και που αποτελεί από τότε αναπόσπαστο στοιχείο κάθε αληθινά χριστιανικής ψυχής, χαρακτηρίζοντας έτσι τη θρησκεία του Χριστού σαν τη μοναδική θρησκεία της χαράς.

Εμπρός λοιπόν, όλοι προς την πηγή της χαράς, προς την πηγή της ευτυχίας, προς το Χριστό. Εκείνος μας την προσφέρει, αν θελήσωμε να Του την ζητήσωμε. Ας αποφασίσωμε οριστικά, χωρίς αμφιπλανεύσεις και δισταγμούς.

Χριστιανοί μου, δικαιολογημένη η απορία μπροστά στο ύψιστο Μυστήριο. Γι' αυτό κι ο άνθρωπος, όταν στον απλοϊκόν ποιμένον πρώτα, κι αργότερα μέσ' των σοφών και πλουσίων μεγιστάνων τη συνοδεία, πλησίασε να προσκυνήσει τον Απεσταλμένο του Θεού, έτρεψε ζωηρό και τον πόθο να μαντεύσει το μεγάλο μυστικό που είναι η αγάπη.

Αδελφοί μου,

από τα βάθη της καρδιάς μου σας εύχομαι ευλογημένα Χριστούγεννα και το νέον έτος αίων και ευτυχές.

Μετ' ενθέρμων πατρικών ευχών και αγάπης πολλής,

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΣΑΣ

Κυθήρων Ιάκωβος

Κύθηρα, Χριστούγεννα 1989

ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Πυρηνική Ενέργεια

(Συνέχεια) (Από το Γιώργο Καλογερά, Φυσικό-Μετεωρολόγο Κυθήρων)

Με τον ίδιο τρόπο λειτουργούν και οι κοινοί ηλεκτροπαραγωγικοί σταθμοί, μόνο που το νερό θερμαίνεται με την καύση πετρελαίου ή άνθρακα. Φτηνή ενέργεια λοιπόν και -εξίσου σημαντικό- άφθονο υλικό για... βόμβες. Θυμηθείτε ότι η καύση του ουρανίου παράγει πλουτώνιο. Όμως κάποιο υπάρχουν και δυσκολίες. Ανθρώπινος παράγοντας ή τυχαίο γεγονός μπορεί να έχουν αποτέλεσμα ένα πυρηνικό ατύχημα. Το χειρότερο που μπορεί να συμβεί σ' ένα αντιδραστήρα της σημερινής γενιάς, είναι να υπερθερμανθεί και να λιώσει. Τόνοι καυτής ραδιενέργειας ύλης προχωρούν σε βάθος εκατοντάδων μέτρων στη γη, ενώ είναι δυνατόν να απελευθερωθούν και αερίωδη παράγωγα της διάσπασης. Τέτοιες μορφές ατύχημα συνέβη πρόσφατα στο Τσέρνομπιλ της ΕΣΣΔ. Για την ιστορία αναφέρουμε ότι το πρώτο πυρηνικό ατύχημα έγινε το 1952 στο Τσάκ Ρίβερ του Καναδά, όταν εξερράγη πειραματικός αντιδραστήρας.

Είναι αρκετά γνωστό ότι αυτό που κάνει επικίνδυνη την πυρηνική ενέργεια είναι η ραδιενέργεια. Τι είναι όμως αυτή η τόσο γνωστή μας άγνωστη; Είναι εκρήξεις ενέργειας, υποατομικά σωματίδια εκπαισσύμενα με πολύ μεγάλη ταχύτητα ή ηλεκτρομαγνητικά κύματα υψηλής ενέργειας που εκπέμπονται όταν οι πυρήνες ασταθών (ραδιενεργών) ατόμων, προσπαθούν να φτάσουν σε σταθερή κατάσταση. Πιθανόν να την ακούσουμε και σαν ακινοβολία άλφα-βήτα-γάμα-νετρονίων-ποζιτρονίων. Μόλις μπουν στο σώμα προσβάλλουν τα κύτταρα. Αν προσβληθεί άμεσα ένα γονίδιο αναστατώνεται το βιολογικό πλάνο, με μια λέξη... ΚΑΡΚΙΝΟΣ. Η ραδιενέργεια είναι αδύνατο να γίνει αισθητή (αόρατη, άοσμη, άγευστη κ.λπ.) παρά μόνο όταν είναι πολύ άργα...

Παλιότερα ασταθή άτομα υπήρχαν παντού. Την εποχή όμως που άρχισε να αναπτύσσεται η ζωή είχαν «κατακαθίσει». Τώρα η πυρηνική βιομηχανία, οι ατομικές βόμβες και «τα τοιαύτα» γυρίζουν το ρολόι του χρόνου εκατομμύρια χρόνια πίσω, ξαναδημιουργώντας μεγάλες ποσότητες από τα ασταθή... νεαρά τέρατα.

Κλείνουμε, υπενθυμίζοντας ότι το μεγάλο πρόβλημα έχει δημιουργηθεί και με τη ραδιενεργά κατάλοιπα. Τι θα γίνουν τα απόβλητα των πυρηνικών αντιδραστήρων; Θα θαφτούν στη γη, στη θάλασσα, στο διάστημα; Και πόσο σίγουροι μπορούμε να είμαστε ότι δεν θα τα δρούμε μπροστά μας; Δίδαγμα λοιπόν: «Οι κροταλίες είναι ακίνδυνοι, εκτός και αν δαγκώνουν».

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Μια αναγκαία αποκατάσταση

Η πρόσφατη διαπλάτυνση του δρόμου Αγίας Πελαγίας είχε σαν αποτέλεσμα την καταστροφή της γνωστής σε όλους μας θρύσης καθώς και ολόκληρου του διπλανού μικρού υπόστεγου. Είναι σίγουρο πως σ' αυτό το σημείο ενισχύθηκε ιδιαίτερα η ασφάλεια των οχημάτων, όμως πιστεύουμε πως επιβάλλεται η αποκατάσταση αυτού του παραδοσιακού μοτίβου σε τέτοιο σημείο που να μην περιορίζεται ο δρόμος. Μήπως ο δραστήριος Σύλλογος «Αγία Πελαγία» πρέπει να εξετάσει τούτη την αποκατάσταση;

Κληρικολαϊκή Συνέλευση

Πραγματοποιήθηκε, στις 26 του Δεκεμβρίου, η καθιερωμένη από τη Μητρόπολή μας, ΚΛΗΡΙΚΟΛΑΪΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ, στην Αγία Ελέσα. Πήραν μέρος σ' αυτήν, όπως κάθε χρόνο, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας, όλοι σχεδόν οι ιερείς του Νησιού μας, το μεγαλύτερο μέρος των εκκλησιαστικών Συμβουλίων, ενώ παρευρισκόταν φέτος και ο Επαρχος μας κ. Νωτάρας. Προηγήθηκε Αρχιερατική Λειτουργία και στη συνέχεια η Επιτροπή Αγίας Ελέσας πρόσφερε στο Ηγούμενιο καφέ γλυκά και ποτά σ' όλους τους καλεσμένους. Ακολούθησε εισήγηση του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη μας σχετικά με τη δουλειά και με τις αιρέσεις και θίγησαν θέματα που αφορούσαν τη λειτουργία και τη καθήκοντα των Εκκλησιαστικών Συμβουλίων και των Ιερέων. Σε προβλήματα που αντιμετώπιζε με την Αρχαιολογική Υπηρεσία Κυθήρων, στη Βυζαντινή εκκλησία του Αγίου Ανδρέα στο Λειβάδι, αναφέρθηκε ο ιερέας Ανδρέας Καλλιέργης. Τέλος μίλησε ο επιτροπός Αγίας Ελέσας κ. Κώστας Κομηνός ο οποίος έθιξε το μεγάλο πρόβλημα φορολόγησης των δωρεών των ναών μας. Δυστυχώς για μια ακόμη φορά δεν τέθηκαν ερωτήματα και δεν δόθηκαν απαντήσεις σε ουσιαστικά κοινωνικοθρησκευτικά προβλήματα του Νησιού μας...

Πρωτοχρονιάτικο Ρεβεγιόν

Μια όμορφη και αρκετά πρωτότυπη βραδιά οργάνωσε ο Επαρχος μας κ. Νωτάρας για την υποδοχή του καινούργιου χρόνου. Κάλεσε τους Προέδρους και τα Κοινοτικά Συμβούλια των Κοινοτήτων μας, τους υπάλληλους των υπηρεσιών Δημόσιου και Ιδιωτικού δικαίου, τους εκπροσώπους των διάφορων τοπικών οργανώσεων και φορέων αλλά και κάθε Κυθήριο, να γιορτάσουν μαζί την Πρωτοχρονιά στο εστιατόριο του Μανώλη Πιέρρου, στο Λειβάδι. Το πρόγραμμα περιλάμβανε πλούσιο και σπάνιο δείπνο (πέστροφες, χαβιάρι, αβοκάντο κ.λπ.), επιτρεπόμενο χαρτοπαίγνιο και χορό και κράτησε μέχρι το πρωί. Αν και η προσέλευση ήταν προαιρετική και η παραμονή της Πρωτοχρονιάς παραμένει οικογενειακή γιορτή για τα Κύθηρα, η συμμετοχή ξεπέρασε τα προβλεπόμενα όρια. Πρέπει να σημειώσουμε τέλος πως τα έξοδα καλύφθηκαν από την ατομική εισφορά (1.650 δραχμές) του καθενός που συμμετείχε.

Από τη ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ των ΚΥΘΗΡΙΩΝ ΚΥΡΙΩΝ του ΤΡΙΦΥΛΛΕΙΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

Ολοκληρώνοντας 10 χρόνια!! αρμονικής συνεργασίας, νιώθουμε την ανάγκη να ευχαριστήσουμε τους φίλους της ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ μας (Κυθήριους και Φιλοκυθήριους) για την αγάπη με την οποία πλαισιώνουν πάντα το έργο μας και ενισχύουν έτσι το σκοπό μας.

Και σκοπός της Συντροφιάς μας είναι: Η σύσφιξη των πατριωτικών και φιλικών δεσμών και το χάδι της στοργής που θέλουμε να προσφέρουμε στα γεροντάκια του Γηροκομείου μας.

Για την εκδήλωση της 13ης Δεκεμβρίου 1989, ένα ακόμη ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ στους καλούς φίλους που συμμετείχαν στη συνεισφορά και σε όλους, όσους ενίσχυσαν οικονομικά το λαχνό μας.

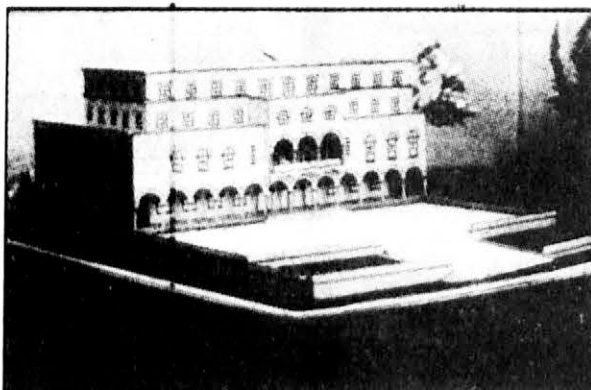
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ, τριμήνου, της ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ:

- 10 Γενάρη 1990: (Β' Τετάρτη, εξαιτίας γιορτών) πρώτη συνάντηση της Νέας Χρονιάς, στις 6 το απόγευμα.
 - 7 Φλεβάρη 1990: Συνάντηση κυριών στις 6 το απόγευμα.
 - 11 Φλεβάρη 1990: Ο παιδικός Αποκριάτικος χορός στις 6 το απόγευμα.
 - 7 Μάρτη 1990: Συνάντηση κυριών στις 6 το απόγευμα.
 - 16 Μάρτη 1990: Απογευματινές περιπάτους (Γ' Χαιρετισμοί).
- Πληροφορίες από τις κυρίες της ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

★ Πληροφορούμε τους αγαπημένους μας και τους επαγγελματίες που θέλουν να διαφημιστούν στη «Φωνή των Κυθέρων», ότι από το επόμενο φύλλο μας υπεύθυνος διαφήμισης είναι ο τεχνικός υπεύθυνος της εφημερίδας μας κ. Στέλιος Μαρσέλλος.
Πληροφορίες: 9753.561 και 31.655

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΥΘΗΡΙΩΝ «ΠΑΝΑΓΙΑ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑ»

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗ 21-23 - ΠΕΙΡΑΙΑΣ - ΤΗΛ.: 4121.115

Πειραιάς, 10-12-1989

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Αγαπητοί Φίλοι

Όπως σας είναι γνωστό στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευσή μας του 1969 αποφασίστηκε, μεταξύ των άλλων, όπως το με αριθμό 264 Οικοδομικό Τετράγωνο της περιοχής μας χρησιμοποιηθεί για την ανέγερση του Πνευματικού Κέντρου Κυθέρων.

Στην αντίστοιχη συνέλευσή μας του 1989 ενεκρίθηκε, μεταξύ των άλλων, η διάθεση του αναγκαίου ποσού για προεργασία και έκδοση οικοδομικής άδειας κ.λπ. του Πνευματικού Κέντρου.

Το 264 Ο.Τ. ευρίσκεται επί της Λεωφόρου Κυθέρων και των οδών Κασσιόπης, Ηρώς και Νηρηίδων. Είναι έκτασης 3430 τετραγωνικών μέτρων (διαστάσεις 70x50 μ.).

Το κτίριο του Πνευματικού Κέντρου είναι 30x40 μ. Επτανησιακού ρυθμού και θα ανεγερθεί στο Ανατολικό τμήμα της έκτασης. Η κατασκευή του Πνευματικού Κέντρου θα γίνει τμηματικά έτσι ώστε το κάθε τμήμα να λειτουργεί ανεμπόδιστα από την κατασκευή των άλλων χώρων.

Η όλη εργασία (μακέττα, σχέδια κ.λπ.) είναι του Αρχιτεκτονικού Γραφείου Ζαγλανίκη. Σημειούται ότι ο κ. Ζαγλανίκης είναι συμπατριώτης και συνεταιρικός.

Σκοπός του Πνευματικού Κέντρου είναι η εξύψωση του πνευματικού και πολιτιστικού επιπέδου των Κυθέρων, η σύσφιξη των μεταξύ των σχέσεων και η διαφύλαξη και καλλιέργεια της Κυθηραϊκής Κληρονομιάς.

Ετσι με τη βοήθεια της προστάτιδός μας «ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑΣ» ένα ακόμα μεγάλο έργο πραγματοποιείται στη περιοχή μας.

Με τις καλύτερες ευχές μας για τις γιορτές των Χριστουγέννων και του καινούργιου χρόνου.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
ΕΜΜ. ΣΠΥΡ. ΜΕΓΑΛΟΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΔΩΡΕΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΜΑΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1989

Τραπεζής της Ελλάδος (Κεντρικού), υπέρ των Τροφίμων δρχ. 300.000
Ρενέας Κασσιμάτη υπέρ των Τροφίμων δρχ. 300.000
Ηρώς Κασσιμάτη υπέρ των Τροφίμων δρχ. 200.000
Βασιλικής Ζάννου υπέρ των Τροφίμων δρχ. 200.000
Γιάννη και Λένας Στρατηγού εις μνήμην Νικ. Παρίση δρχ. 25.000
Νικ. και Θεοδώρας Στρατηγού εις μνήμην Νικ. Παρίση δρχ. 25.000
Οικ. Ράικου εις μνήμην Νικ. Παρίση δρχ. 25.000
Θεοδ. Ι. Μαγουλά εις μνήμην Νικ. Παρίση δρχ. 10.000
Νικ. & Λέττας Χατζηιωσήφ εις μνήμην Νικ. Παρίση δρχ. 10.000
Μαίρης Φρεντς εις μνήμην Νικ. Παρίση δρχ. 10.000
Αδαμαντίας Πολίτη, εις μνήμην γονέων της Σπυρ. & Κούλας Στάθη, Κου και Κας Πέτρου Μαρσέλλου εις μνήμην Λέλας Αλεξ. Μαρσέλλου δρχ. 5.000
Ιωσηφίνας Κ. Νέρη εις μνήμην Λέλας Αλεξ. Μαρσέλλου δρχ. 5.000
Οικ. Δημ. Καραμίσχου εις μνήμην Μιχάλη Σμιλιέρη εις μνήμην Νικ. Παρίση δρχ. 5.000
Παν. & Χριστίνας Στάθη εις μνήμην Σταματίας Στάθη δρχ. 5.000

ΔΩΡΕΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΜΑΣ ΜΗΝΟΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1989

Νικολάου Πρινέα, υπέρ των Τροφίμων δρχ. 10.000.000
Κυριακής Εμμ. Καλλίγερου-Μπαγιώκου & Γεωργ. & Μαίρης Γλυνού εις μνήμην Ιωαν. Γ. Κονόμου δρχ. 4.000
Μαρίκας Σταμ. Τζάννη, οικ. Βασ. Τζάννη & οικ. Χάιδας Π. Τζάννη, εις μνήμην Μιλτιάδη Σάμου δρχ. 30.000
Σωσών Κ. Κανέλλη, εις μνήμην του αδελφού της Ιωαν. Γ. κανέλλη δρχ. 10.000
Νικ. Κ. Μεγαλοοικονόμου, εις μνήμην Φωτεινής, Κωνστ. & Αθαν. Μεγαλοοικονόμου δρχ. 10.000
Κου & Κας Κωνστ. Σαραντοπούλου, εις μνήμην του εξαδέλφου των Βασ. Γεωργοπούλου δρχ. 5.000
Κου & Κας Κωνστ. Σαραντοπούλου, εις μνήμην του εξαδέλφου των Κοσμά Πανοπούλου δρχ. 5.000.

ΤΡΙΦΥΛΛΕΙΟΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ

Κληροδότημα Νικ. Τριφύλλη ή Καθάκου
Χώρα - Κύθηρα 801.00

Το Τριφύλλειον Νοσοκομείον (Κληροδότημα Νικολάου Τριφύλλη ή Καθάκου, έδρα Κύθηρα) κατέθεσεν εις το Εφετείον Αθηνών (εκουσία διαδικασία, δικάσιμος 16/1/90, Πινάκιον υπ' αριθ. 61, Τμήμα Ιον) αίτησιν δια της οποίας ζητεί «διεύρυνσιν των σκοπών του Ιδρύματος και τα έσοδα αυτού να διατίθενται δια την ενίσχυσιν του Γηροκομείου Κυθέρων και δι' άλλους κοινωνικούς σκοπούς».

Αθήναι 4 Δεκεμβρίου 1989

Ο πληρεξούσιος δικηγόρος
Εμμανουήλ Κοπακάκης

Το καινούργιο κατάστημα της Ευαγγελίας Κουκάκη στον Ποταμό. Εξωτερικά και εσωτερικά μας θυμίζει ένα σύγχρονο κατάστημα της... Ερμού. Καταλαβαίνουμε πια όλοι πως είναι ανάγκη να εκσυγχρονίσουμε όλα τα καταστήματα στο νησί μας, καλύπτοντας τις ανάγκες του νέου καταναλωτή Τσιριγώτη...

ΥΠΟΜΝΗΜΑ
Κατοίκων του Οικισμού
Διακόφτη Κυθήρων
Προς
Νομαρχία Πειραιά
Διεύθυνση Πολεοδομίας
Υπόψη κ. Οικονομολόγου
Κοινοποίησης:

1. Γραφείον Νομάρχη Πειραιά
2. Γραφείον Επαρχου Κυθήρων
3. Υπουργείο Πολιτισμού
4. Κοινότητα Φριλιγκανικών.

5. Κυθηραϊκό τόπο προς δημοσίευση

Σε απάντηση εγγράφου που λάβατε στην Υπηρεσία σας με αρ. πρωτ. 437603/6-10-89 και 439173/27-10-89 σχετικά με το νέο ρυμοτομικό σχέδιο στο Διακόφτη Κυθήρων, θέλουμε να σας γνωρίσουμε ότι το κείμενο αυτού του εγγράφου - το οποίο με έκπληξη και αγανάκτηση διαβάσαμε - δεν ανταποκρίνεται με την συντριπτική πλειοψηφία των κατοίκων του οικισμού. Το έγγραφο αυτό εκφράζει μόνο τα ατομικά συμφέροντα λίγων κατοίκων του οικισμού.

Είναι γεγονός ότι στο Διακόφτη ελάχιστα παλαιά κτίσματα 18ου ή 19ου αιώνα. Ορισμένα από αυτά διατηρούν την παλαιά τους μορφή και φυσικά το νέο σχέδιο ουδόλως τα θίγει. Υπάρχουν, όμως και άλλα παλαιά κτίσματα που κατά καιρούς έχουν δεχθεί αυθαίρετες μετατροπές και με ακατάλληλα για την περίπτωση υλικά, έτσι ώστε σήμερα σε καμιά περίπτωση δεν θυμίζουν κτίσματα κάποιου περασμένου αιώνα. Ενα δε από αυτά έχει μετατραπεί ακόμη και σε ταβέρνα.

Ο ισχυρισμός τους ότι ο πεζόδρομος κατά μήκος της παραλίας απομονώνει τα κτίσματα, αυτά και τα καθιστά μη κατοικήσιμα με κίνδυνο να ερειπωθούν είναι τουλάχιστον αστείο. Όπως αστείο είναι και ο ισχυρισμός τους ότι η κ. Σόλα δημιουργεί πλατείες με σκοπό να κατασπίσει προνομιακά κάποια άλλα κτίσματα. Και ο πιο απλός νους μπορεί να καταλάβει ότι σε ένα σωστό ρυμ. σχέδιο χρειάζονται και οι πλατείες και τα πάρκα και οι πεζόδρομοι. Άσχετα εάν μοιραία θίγονται ορισμένες ιδιοκτησίες, γιατί αυτό είναι προς όφελος ολόκληρου του οικισμού.

Ενας ακόμη λόγος που πρέπει να παραμείνουν αυτά (πλατείες, πάρκα, πεζόδρομοι) ως έχουν στο νέο σχέδιο είναι ότι ο οικισμός πάσχει σήμερα από τέτοιους κοινωχρηστούς χώρους.

Η επικείμενη λιμενοποίηση του Διακόφτη θα κάνει ακόμη οξύτερο το πρόβλημα αυτό.

Δεν είναι δυνατόν σήμερα να περνάμε μέσα από λαγκάδια και μονοπάτια για να πάμε στα σπίτια μας ή να κατεβούμε στην παραλία, γιατί κάποιος ή κάποιοι ιδιοκτήτες έχουν τις ανηρρίσεις τους ως προς το νέο σχέδιο.

Όπως δεν είναι δυνατόν οι ιδιοκτήτες αυτοί να παριστάνουν τους ειδικούς και να επιθυμούν λύσεις ευνοϊκές μεν προς αυτούς αλλά εις βάρος του οικισμού.

Η κ. Σόλα που έχει αναλάβει τη μελέτη για το νέο σχέδιο είναι μία αξιόλογη αρχιτέκτων με μεγάλη πείρα σε ρυμ. σχέδια οικισμών. Δεν μπορούν, λοιπόν, να την κρίνουν και να την κατηγορούν με αυτά τα θέματα, οι οποίοι αποβλέπουν μόνο στο προσωπικό τους συμφέρον και όχι στο συμφέρον του οικισμού.

Όπως επίσης σας είναι γνωστό, ο οικισμός Διακόφτη πολύ σωστά δεν είναι παραδοσιακός και ούτε ποτέ μπορεί να γίνει. Το νέο σχέδιο δεν θίγει σε καμιά περίπτωση την αμυδια της παραλίας, ούτε τον αμυδιας θυθό και τα σπάνια χρώματά του, όπως περίτεχνα και παραπλανητικά ισχυρίζονται.

Αυτά θέλουμε να σας κάνουμε γνωστά και είναι μία πρώτη διαμαρτυρία σε όλα τα μέλη του οικισμού μας και εξωπραγματικά που ισχυρίζονται στο έγγραφο τους.

Θα αγωνιστούμε και εμείς προς κάθε κατεύθυνση προκειμένου να διατηρήσουμε τους κοινωχρηστούς χώρους, όπως έχουν στο νέο ρυμ. σχέδιο, τους οποίους έχει μεγάλη ανάγκη το Διακόφτη σήμερα για καθαρά περιβαλλοντολογικούς σκοπούς και όχι συμφεροντολογικούς.

Περιμένουμε και τη δική σας συμπαράσταση για το καλό του οικισμού μας και την προστασία της αειγλυφίας της.

Υπογράφουν οι κάτοικοι του οικισμού.
Υ.Γ. Από τους ως άνω υπογράφοντες οι περισσότεροι εκτός από κάποιους είναι και μέλη του Εξωοικιστικού Συλλόγου «ΤΟ ΔΙΑΚΟΦΤΗ». Σας γνωρίζουμε λοιπόν ότι το με αρ. πρωτ. 437603/6-10-89 και 439173/27-10-89 έγγραφο που λάβατε στην υπηρεσία σας δεν εστόλη από το σύλλογό μας, αλλά από μία επιτροπή 3 ή 4 ατόμων στην οποία είχε αναθέσει ο σύλλογος -κατόπιν αιτήματός τους- να εξετάσουμε το νέο ρυμ. σχέδιο με την υποχρέωση όμως να ενημερώνουν το σύλλογο πριν από κάθε τυχόν ενέργειά τους.

Το κείμενο λοιπόν αυτού του εγγράφου (αρ. πρωτ. 437603/6-10-89 και 439173/27-10-89) το οποίο είναι τελείως αβάσιμο και μας βρίσκει τελείως απίθετους για τους λόγους που αναφέρουμε, συντάχθηκε, κοινοποιήθηκε και δημοσιεύθηκε εν αγνοία μας και χωρίς να υπάρχει απόφαση από το Δ.Σ. του Συλλόγου. Η συντριπτική πλειοψηφία των κατοίκων και μελών του συλλόγου (εβδομήντα πέντε από τους εκατό περίπου κατοίκους) συμφωνεί με αυτά που υπογράφουν και με το αρ. πρωτ. 437778/10-10-89 έγγραφο που λάβατε στην υπηρεσία σας.

Ο ΑΝΤ/ΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
Ι. ΚΟΝΣΟΛΑΚΗΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΚΥΘΗΡΩΝ

Μεταφορές εμπορευμάτων - Εμπόριο
οικοδομικών υλικών - αναψυκτικών

ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΜΕΓΑΛΟΚΟΝΟΜΟΥ

Εβδομαδιαίες αναχωρήσεις από Κύθηρα & Αθήνα

ΓΡΗΓΟΡΗ & ΑΣΦΑΛΗΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ

ΤΗΛ. ΚΥΘΗΡΩΝ: (0733) 31043, 31079
ΤΗΛ. ΠΕΙΡΑΙΑ: 4515375, 4172171,

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ

(Από το Θόδωρο Κομνηνό)
Τα Κύθηρα εξαιτίας της γεωγραφικής τους θέσης - νότια της Πελοποννήσου και πολύ κοντά στην Κρήτη - χαρακτηρίζονται από έναν οικολογικό πλούτο και από ένα ζεστό και δίκως βροχές καλοκαίρι. Το υπέδαφος εξάλλου του νησιού - κατά μεγάλο ποσοστό - καλύπτεται από ασβεστόλιθο, που ως γνωστόν απορροφά πολύ γρήγορα το νερό. Τα δύο αυτά χαρακτηριστικά, μαζί με κάποιες ανθρωπίνες δραστηριότητες (υπερβόσκηση, υλοτομία, φωτιές, κυνήγι) δημιούργησαν με τα χρόνια κάποιες συγκεκριμένες μορφές βλάστησης (μακία-φρύγανα) και μια εξειδικευμένη οικολογική πανίδα. Αυτά η πανίδα είναι προσαρμοσμένη στις απαιτήσεις των παραπάνω μορφών βλάστησης και των οικοσυστημάτων που έχουν δημιουργηθεί καθώς και στα διάφορα κλιματολογικά, μικροκλιματικά, εδαφολογικά και άλλα χαρακτηριστικά των Κυθήρων. Στα Κύθηρα μπορούμε να βρούμε εφτά μορφές βιοτόπων, με διαφορετικές απαιτήσεις ο κα-θένας που όμως αλληλοεξαρτώνται άμεσα ο ένας από τον άλλον μια και τα χαρακτηριστικά τους δεν διαφέρουν και πολύ.

Ξεκινώντας από τα θαλάσσια οικοσυστήματα, περνάμε στις παραλίες και στις βραχώδεις ακτές, στις ρεματιές με υδροχαρή βλάστηση και αρκετά στάσιμα νερά, στα δάση από χαλέπιο και κοινή πεύκη που όμως δεν είναι αυτοφυή, στα μικρά νησάκια γύρω από τα Κύθηρα που χρησιμοποιούν σαν τόποι ξεκούρασης και αναπαραγωγής για κάποια είδη πουλιών, στις σπηλιές που είναι εξειδικευμένη μορφή βιοτόπου και τέλος στις πλημμυρισμένες από τις βροχές εκτάσεις που χρησιμοποιούνται κατά την ανειδίκεκτη μετανάστευση από ένα πλήθος παρυδατιών και υδροβίων πουλιών σαν χώροι ξεκούρασης και διατροφής.

Θα προσπαθήσουμε στη συνέχεια να προσεγγίσουμε - όσο το δυνατό γίνεται - το φυσικό περιβάλλον των Κυθήρων για να δούμε την πολυπλοκότητα και τη σπουδαιότητά του. Η θάλασσα είναι πολύπλοκο οικοσύστημα με τεράστια βιομάζα και αστή-ρευτη πηγή τροφής του 40%

του πληθυσμού της Γης. Όμως, όπως και τόσες άλλες περιοχές πάνω στη Γη έχουν στιγματιστεί από τη βεβηλότητα του ανθρώπου, έτσι και η θάλασσα δεν έμεινε πίσω. Για τη Μεσόγειο τα πράγματα δεν είναι καθόλου ενθαρρυντικά. Δύο περίπου εκατομμύρια τόνοι πετρελαίου χύνονται σ' αυτήν κάθε χρόνο, το ένα τρίτο δηλαδή της συνολικής, σε παγκόσμιο επίπεδο, ποσότητας. Στην παραπάνω εικόνα πρέπει να προσθέσουμε τα βιομηχανικά απόβλητα, τα εντομοκτόνα και τα φυτοφάρμακα. Κάθε χρόνο 120.000 τόνοι ορυκτέλαια, 12.000 φαινόλες, (βιο-συσσωρεύσιμες τοξικές οργανικές ύλες), 60.000 τόνοι διαλυτικών, 100 τόνοι υδραργύρου, 3.800 τόνοι μόλυβδου και 320.000 τόνοι φώσφορου, ρίχνονται στις θάλασσες. Και ενώ τα νερά δηλητηριάζονται, η υπερεκμετάλλευση και οι καταστροφικές μέθοδοι αλιείας, εξαντλούν τους πληθυσμούς των ψαριών, ενώ οι ήδη προσβεβλημένες από τη ρύπανση θαλάσσιες χελώνες και τα μικρά κητοειδή απειλούνται από το ανεξέλεγκτο κυνήγι. Η μεσογειακή Φώκια, από τα περισσότερα απειλούμενα Ευρωπαϊκά θηλαστικά, αγωνίζεται για να επιβιώσει. Λιγότερες πεντακάδιες επιζούν ακόμη, κυρίως στο Αιγαίο πέλαγος, όπου παρά τις επανειλημμένες υποσχέσεις, η Ελληνική Κυβέρνηση δεν έχει ακόμα οριστικοποιήσει και εμπομποποιήσει το καθεστώς προστασίας της περιοχής τους.

Στα Κύθηρα ο πληθυσμός της φώκιας υπολογίζεται γύρω στα 10 άτομα και της χελώνας γύρω στα 30-40 άτομα που φωλιάζουν σε τρεις παραλίες του νησιού. Οι βραχώδεις ακτές που είναι ιδιαίτερα εκτεταμένες στο 70% των Κυθήρων και πιο πολύ στη Δυτική πλευρά, ήταν ο βασικός λόγος της μη ανάπτυξης ανθρώπινων οικισμών (εκτός των τεσσάρων γνωστών) και φυσικά ανθρώπινων δραστηριοτήτων στις παραθαλάσσιες αυτές περιοχές. Έτσι η αυτοπροστασία σ' αυτά τα σημεία από καταστροφικές ενέργειες και η μεγάλη απόδοσή τους σε βιομάζα αποτελούν τους λόγους που συντηρούν ένα μεγάλο αριθμό ακόμα από ζωικά και φυτικά είδη.

(Συνεχίζεται)

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΑΓΙΑ ΠΕΛΑΓΙΑ»

Το Διοικητικό Συμβούλιο σαν συνέχεια των προπαθειών του στο πρόβλημα της αποχέτευσης του χωριού μας προχώρησε στις εξής ενέργειες: α) Συνήλθε σε κοινή σύσκεψη με το Κοινοτικό Συμβούλιο του Ποταμού, κατά την οποία εξετάσθηκε το θέμα της αποχέτευσης και προτάθηκαν λύσεις. Η λύση που επικράτησε ήταν - μέχρι την αποπεράτωση του Οικιστικού Σχεδίου, - ο Σύλλογος μας ζήτησε να γίνει μελέτη γεντρικού δικτύου αποχέτευσης στο χωριό - στα σημεία που υπάρχει το πρόβλημα να γίνουν υποχρεωτικά στεγανοί βόθροι για την αντιμετώπιση του. β) Κατόπιν τούτου ο Σύλλογος κάλεσε Γενική Συνέλευση όλου του χωριού κατά την οποία ομόφωνα υιοθετήθηκε η παραπάνω πρόταση του Συλλόγου. Ο Σύλλογος μας χαιρετίζει την προσπάθεια που ξεκίνησε η Δεύτερη Τάξη του Λυκείου Κυθήρων για δειροφύτευση του Επαρχιακού δρόμου με αφειρία το δρόμο Ποταμού - Αγίας Πελαγίας. Είναι μία κίνηση που μας βρίσκει σύμφωνους και συμπαραστάτες.

Με πρωτοβουλία του Διοικητικού Συμβουλίου και με την βοήθεια μελών του Συλλόγου μας κατασκευάστηκε και τοποθετήθηκε σε κεντρικό σημείο, στην είσοδο του λιμανιού της Αγίας Πελαγίας, Χριστουγεννιάτικο Δένδρο και μία μεγάλη φάνη, τα οποία σε συνδυασμό με τη στολισμένη βάρκα που υπήρχε έξω από την εκκλησία της Αγίας Πελαγίας, έδωσαν ένα ιδιαίτερο γιορτινό χρώμα στην είσοδο του Νησιού μας.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο υπεύθυνος του Γραφείου Τύπου
παπά-Αντώνης Βουτσάλης

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Πολιτιστικού Συλλόγου «Αγία Πελαγία» ΕΥΧΕΤΑΙ, στα μέλη του, στους φίλους του και στους απανταχού Κυθήριους «Χρόνια Πολλά» και Ευτυχισμένο το 1990.

Νέα από τα σχολεία μας

Συνεχίζονται τα έργα στο κυριακό συγκρότημα του Γυμνασίου - Λυκείου μας. Πρόσφατα αγοράστηκαν και τοποθετήθηκαν καινούργιες κουρτίνες σε όλες τις αίθουσες (διδασκαλίας και γραφείων) και έγινε επισκευή και ελαιοχρωματισμός όλων των εσωτερικών κουφωμάτων. Αγοράστηκε επίσης, και ήδη χρησιμοποιείται, μικροφωνική εγκατάσταση, ενώ διακοσμήθηκαν οι εσωτερικοί διάδρομοι με καλωπιακά φυτά. Όλες οι παραπάνω εργασίες αλλά και άλλες, που στο προηγούμενο φύλλο μας αναφέραμε, σε συνδυασμό με την καθημερινή λειτουργία της κεντρικής θέρμανσης, διαμόρφωσαν επιτέλους ένα άνετο και όμορφο περιβάλλον για τους μαθητές μας και τους καθηγητές τους. Πρέπει να σημειώσουμε τέλος πως το κόστος των εργασιών, που ανέρχεται στο ποσό των 600.000 περίπου δραχμών δεν καλύφθηκε από έσοδα του Δημοσίου, αλλά από τους αποφοίτους του Λυκείου μας της σχολικής χρονιάς 1987-88, που πρόσφεραν 200.000 δραχμές και από το Σύλλογο γονέων και κηδεμόνων, που πρόσφερε 400.000 δραχμές (προσφορά Δεύτερη Τάξη του Λυκείου - Πούλου). Πιστεύουμε πως η αξιόπαινη αυτή προσφορά των παλιών μαθητών και του κυρίου Τζωρζόπουλου θα αποτελέσει παράδειγμα για μίμηση γιατί το σχολείο, σαν κύριος χώρος διαμόρφωσης των νέων μας, χρειάζεται συνεχή αναβάθμιση. Αυτό άλλωστε δεν πρέπει να το ξεχνούν ιδιαίτερα οι Κυθήριοι που σήμερα βρίσκονται σε ψηλές πνευματικές και κοινωνικές βαθμίδες.

Την Τρίτη 19 Δεκεμβρίου, το Γυμνάσιο και το Λύκειο πραγματοποίησαν εκδρομή στην Αγία Πελαγία. Κατά τη διάρκεια της, οι μαθητές της Β' Λυκείου ύστερα από συνεννόηση με τη Δασική Υπηρεσία και τον Πρόεδρο του Ποταμού κ. Πρωτοψάλτη, ασχολήθηκαν με την δειροφύτευση τετρακοσίων πευκών κατά μήκος του δρόμου Αγίας Πελαγίας, γεγονός που αποτελεί απαρχή αντισυμμετρικών εκδηλώσεων που οργανώνει η Τάξη. Στο ίδιο διάστημα μαθητές της τελευταίας τάξης του Λυκείου επισκέφθηκαν το Γηροκομείο, το Νοσοκομείο και τα Νηπιαγωγεία Χώρας και Ποταμού, προσφέροντας γλυκά και μεταφέροντας τις ευχές όλων των συμμαθητών και των καθηγητών τους για «Χρόνια Πολλά», σε γέροντες, ασθενείς, νήπια και προσωπικό.

Την παραμονή των Χριστουγέννων και την Παραμονή της Πρωτοχρονιάς οι μαθητές των δύο τελευταίων Τάξεων του Λυκείου μας είπαν τα κάλαντα σ' όλα σχεδόν τα χωριά του νησιού μας. Τα έσοδα - ως συνήθως - προορίζονται για την πολυήμερη εκδρομή των τελειόφοιτων που και φέτος θα πραγματοποιηθεί στην Κρήτη. Για τον ίδιο σκοπό πραγματοποιήθηκε χοροεορτασμός, το Σάββατο 30 Δεκεμβρίου, στην αίθουσα του Κυθηραϊκού Συνδέσμου και η οποία σημείωσε μεγάλη επιτυχία.

Στις 21 του Δεκεμβρίου πραγματοποιήθηκε στο Γυμνάσιο - Λύκειο Κυθήρων Τακτική Γενική Συνέλευση των συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων με αποκλειστικό θέμα ημερήσιας διάταξης απολογισμό των απερχόμενων διοικητικών Συμβουλίων και εκλογή νέων. Πραγματοποιήθηκε ψηφοφορία, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της οποίας εκλέχθηκαν α) Για το Διοικητικό Συμβούλιο Συλλόγου γονέων και κηδεμόνων Γυμνασίου οι: Μανώλης Κασμάτης, Σοφίος Γιώργος, Κασμάτης Γιάννης, Μαυρομάτης Γιώργος και Κασμάτης Χρυσούλα. β) Για το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου γονέων και κηδεμόνων Λυκείου οι: Βέζος Γιάννης, Σεμιτέκοις Γιώργος, Δρακάκης Γιώργος, Σαμίου Σταμάτης και Δημήτρης Χρυσάφης.

Με απόφαση του Επαρχού μας κ. Νοταρά και ύστερα από αιτήσεις των Συλλόγων Γονέων και κηδεμόνων Γυμνασίου - Λυκείου Κυθήρων αλλά και του δεκαπενταμελούς Συμβουλίου των μαθητών του Λυκείου, από την αρχή του καινούργιου χρόνου πρόκειται να δρομολογηθεί και το τέταρτο Σχολικό λεωφορείο για την ανεπιπρότερη και ασφαλέστερη μεταφορά των παιδιών των σχολείων. Είναι γνωστό πως από το 1981 οι μαθητές Γυμνασίου - Λυκείου μεταφέρονταν με τρία λεωφορεία και εννιά Ταξί. Τη δρομολόγηση του τέταρτου λεωφορείου ζήτησαν επίσης μερικοί Πρόεδροι και σχεδόν ομόφωνα οι γονείς σε Έκτακτη Γενική Συνέλευση που κλήθηκε για το σκοπό αυτό.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΜΑΡΟΥ

Α' Κατηγορίας

ΑΓΙΑ ΠΕΛΑΓΙΑ - ΚΥΘΗΡΑ ΑΘΗΝΑ

33466

Τηλ. 0735/33496

33497

Ιερ. Δούση 20-22

15124 Μαρούσι

Τηλ. 01/8069556

VIDEO CLUB ΚΥΘΗΡΑ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ
ΛΙΒΑΔΙ - ΚΥΘΗΡΑ ΤΗΛ. 31720

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΠΙΘΑΚΗΣ

Ο... καλλιτέχνης της Μυρτιδιώσας μας

(Γράφει η Ελένη Κορωνάου-Χάρου)

Τον περασμένο αιώνα βρίσκουμε εγκαταστημένη στα Κύθηρα την καλλιτεχνική οικογένεια Σπιθάκη, προερχόμενη πιθανόν - γιατί δεν έχουμε τα σχετικά στοιχεία - από την Κρήτη. Το όνομα των Σπιθάκηδων, που 'σαν οικογενειακή τέχνη είχαν τη χρυσοχοία και την αργυροχοία, έχει συνδεθεί με το χρυσό και το αργυρό «ένδυμα» της Μυρτιδιώσας μας καθώς επίσης και με αντίστοιχα «ένδυμα» άλλων ιστορικών εικόνων του νησιού μας. Γύρω στα 1826 διαπιστώνουμε πως ζουν στη Χώρα ο Νικόλαος και ο Θεοφίλης Σπιθάκης με τις οικογένειές τους. Και αυτό γιατί στο ίδιο διάστημα, τα παιδιά τους φέρονται γραμμένα στους καταλόγους της Βιτοαμνασίου Σχολής.

Ο Νικόλαος Σπιθάκης θα πρέπει να έζησε μεταξύ των ετών 1780-1860 περίπου. Δεν φαίνεται να είχε μόρφωση γραμματική, αφού κάτι τέτοιο βεβαιώνουν οι επιγραφές που χάραξε πάνω στα έργα του, είχε όμως μόρφωση ψυχική και ήταν φύση γνήσια καλλιτεχνική. Στα 1837 φιλοτέχνησε από απεφθο (καθαρό) χρυσάφι την επένδυση της αυθεντικής εικόνας της Μυρτιδιώσας. Η επιγραφή, στο επάνω αριστερό μέρος της εικόνας, μας δίνει τα εξής σπουδαία στοιχεία: «ΕΠΙ-ΜΕΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΟΥΛΑΕΡΙΟΥ ΜΑΧΑΙΡΙΩΤΗ ΚΑΙ ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΟΡΜΟΡΗ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΞΟΧΗΝ ΤΟΥ ΑΛΜΠΑΝΑΚΗ Δου Που Γου Αου Γου ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΣ ΔΙΑ ΧΥΡΟΣ ΕΜΟΥ ΤΟΥ ΑΜΑΡΤΟΛΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΟΤΕ ΘΕΟΦΙΛΗ ΣΠΙΘΑΚΗ. 1837».

Το έργο αυτό του Σπιθάκη μοιάζει κυριολεκτικά Αχειροποίητο. Ασφαλώς θεία έμπνευση κινούσε το χέρι του καλλιτέχνη, ο οποίος όταν το ολοκλήρωσε - λέει η παράδοση - αναφώνησε πως δεν είναι δικό του έργο αλλά της Θεοτόκου. Είναι ολοφάνερο ότι η Θεία Χάρις περιχέεται σ' αυτό το αριστούργημα γι' αυτό και η εντύπωση που προξενεί είναι μοναδική. Για μας τους Κυθήριους ο Νικόλαος Σπιθάκης είναι ο Φειδίας μας. Σίγουρα για να ολοκληρώσει αυτό το μεγαλειώδες έργο άγγιξε ανώτερες Σφαίρες με την αγνότητα της καρδιάς του και με τη γνήσια καλλιτεχνική του διάθεση. Πόσες γενιές σκίρτησαν, έκλαψαν, προσευχήθηκαν παρηγορήθηκαν μπροστά σ' αυτό το έργο του φωτεινού καλλιτέχνη!!!

Ναι, όπως φαίνεται, ο Νικόλαος Σπιθάκης ήταν φωτός, όπως όλοι μεγάλοι, οι αληθινοί δημιουργοί. Τούτο άλλωστε αποδεικνύεται και από τον κατάλογο των συνδρομητών της Σχολής Θηλέων του 1828, όπου είναι γραμμένος ο Νικόλαος και η συνδρομή του είναι από τις πενιχρότερες. Μάλιστα για να φέρεται σαν συνδρομητής αυτής της Σχολής, βεβαιώνεται πως είχε κάποια κόρη που φοιτούσε εκεί. Η Σχολή αυτή στεγαζόταν σε κάποιο κτίριο της Αγγλικής περιόδου στην είσοδο του Μέσα Βούργου, στους πρόποδες του φρουρίου (σημερινή οικία Δουρίδα).

(Συνεχίζεται)

WHAT MAKES US DIFFERENT?

A & M RIGAS
KALOKERNES KATIKES
Kapsali, Kythira
Tel. (0735) 31 263 - 31 365

ΠΟΤΑΜΟΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΤΗΛ. 0735 33 340
33 267

Mode

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΣΑΜΠΑ ΡΕΝΤΙΚΟΛΟ

Αγαπηθήκανε σούρουπο.

Την ώρα δηλαδή που, μετάξια βύσινο, μετάξια χρυσάφενια, μετάξια τριαντάφυλλο, ρεύανε όλα στριμωγμένα αναχάβδαλα κείθες πέρα κατά τη Δύση και που ο αγέρας χλιαρός κι' ανυπόφορος αναρχάλευε τα γεροδεμένα τους κορμιά πίσω απ' το φράχτη.

Παπαδοπούλα εκείνη και κείνος φτωχός.

— Αν ήθελες Εφρόδω — της πρώτο 'πε — μπορώ να σου πω ένα λόγο; Κι ανανταρτανίστηκε όλος σαν τον ανυπόμονο σκύλο πρωτού γιουργιάρει στην κοιμητή και τα κασιτανάυρα μάτια του αντιφεγγίσανε όλες τις φλόγες της Δύσης και της ψυχής του.

— Ό,τι και να 'ναι πέμουτο, Αντώνη, εξόν... να δηλαδής εξόν από κακά πράματα και πονηριές...

Και φλόγωσε το μάγουλό της σαν το γαρύφαλο και τα ματόκλαδά της — φίσκα ντροφή και νάζι — χαϊδολογήσανε γρήγορα γρήγορα το μπριμολομάργιο μάτι της.

— Εμ, τότες... σ' αγαπώ, Αντώνη.

Και το ξεραμένο τους χέλι δροσίστη κι αστράψανε τα λιγωμένα τους μάτια και τραβήχτηκε χέρι-χέρι στην ανθισμένη θερκοκιά πιο κάτω...

Σούρουπο κάμανε την αρχή. Μα ξεβαρρέσανε και τα βράδια. Τα βράδια που η φρόνηση τρέμει και κρύβεται ενώ οι πειρασμοί ξεβαρρεύουν...

Ο πατέρας του τονε μάλωνε:

— Γρόικα μου καλά, κακομοίρη. Ετούτα δεν είναι μαθέ σώψα πράγματα. Ξαμώνετε την ώρα πότες θα σουρουπώσει να ξεπορτίσεις, ν' αναληφτείς. Που πααίνεις, μωρέ κακομοίρη, πάσα βράδι, ώσαμε τα δώδεκα μεσάνυχτα; Γρόικα μου καλά, κακομοίρη: «οποιοι τσι νύχτες πορπατεί, λάσπες και σ... πατεί». Ετούτα δεν είναι μαθέ σώψα πράματα. Γρόικα μου καλά κακομοίρη. Τα μάτια σου εβουλιάζανε και το χρώμα σου έκοψε. Δε λέω και γω σα νέος έκανα τα δικά μου, όμως τα βράδια εμαζωνόμουν με τσι κότες για δαύτο κ' έχω την κράση μου γερή. Και πάλι — εγώ φαγα τα λάπαβα και γω ιντά 'παβα» με το συχωρεμένο τον πατέρα τοη μνάς σου. Τ' ακούς; Και για γρόικα μου καλλίτερα, κακομοίρη... Δεν έχω χρεία για σου πα-μούπες και λογοδιάρροιες με το χωριό με τ' Ισούιτες και λάβε τα μέτρα σου. Τ' ακούς;

Κ' εκείνος τ' άκουγε χωρίς να μιλά και τα βράδια χανότανε κι' ο καιρός επερνούσε, ώσπου η Αφρόδω...

Πριν να γίνει το σούρουπο ο παπάς σκλαίζε:

— Ωχου ντα 'παβα, κακορίκο ώχου ντα 'παβα... Πε-μου, τότε, μωρέ, ποιος εΐτανε σου λεώ; Με-μουτόνε να πα να του θγάλω τ' άντερα με τη φαλιτσέτα... Και καλά, μωρή. Εμένα δε με λογάριασες. Το χωριό δεν το σκέφτηκες, ίντα θα πει; Το θεό, μωρή, δεν τονε συλλοίστηκες; Φτιου σου μωρή μαγαρισμένη, πομπέφτηκες και μας πόμπεφες όλους, κακοχρονάχεις και μαύρο...

Η παπαδιά τον άμπωχνε;

— Για στάσου, μωρέ παπά... Για δάστα να μάθουμε, για σόπα να το ξετάσουμε το ποιος εΐτανε πρώτα, μην την αποπαίρνεις ακόμα και μας βρει το χειρότερο — και τραβώντας τον παράμερα του ψι-

θύρισε: Μπορεί και να 'ναι ο Γιάννης του Προέδρου!!! Μπορεί κι ο Κώστας του Επιτρόπου!!!

— Λέεις... αργομυρμούρισε ο παπάς κι «ω του παραδόξου» καλμάρησε και βγάζοντας το μαντήλι από την τσέπη του φαρδομάνικου σκούπισε τα μάτια της Αφρόδως μωρμουρίζοντας.

— Έλα, καλά σόπα... Πατέρας είμαι και παπάς μάλιστα. Τι 'θελες να σου πω, μπράβο; Ο θεός είναι μεγάλος και τα σφάλματα για τους ανθρώπους είναι...

— Παπά, ε παπά, τον έκοψε η φωνή τ' Αναστάση από την οξώπορτα.

Προλάβαινε στο παραπόρτι κ' οι δύο κι ρωτήσανε.

— Ίντα θέλεις, Αναστάση, κόπιασε μέσα...

— Όσκει δεν έρχομαι. Σας το λέω κι από δω. Ο γιος μου ο Αντώνης κι η κόρη σας...

Δεν πρόφτασε να τελειώσει. Κεραυνός να 'πεφτε δε θα καθούρντιζεν έτσι παπαδιά και παπάδαρο... Του σφαλίσανε κατάμουτρα την πόρτα και χιουμήσανε στην κόρη.

— Μωρή θεοσκοτωμένη, μωρή θεόστραθη... Μωρή αχάϊρευτη, ίντα μας έκανες, μωρή... Α, που να σε ταράζει το γλυκύ σου, μωρή, δεν εντράπησε τον κόσμο; Μωρή, ο αχάϊρευτος δεν έχει πού την κεφαλή κλίνει, μωρήρη, φουρτούνα στα μπατζάκια μας, θεοσκοτωμένη. Τζάμπα ρεντίκολο μας έκαμες μωρή, τζάμπα ρεντίκολο;...

Και κάτι τέτοια και κάτι άλλα μισοκομμένα και μεγάλα κι ολόκληρα ξεπεπτόντουσαν από τ' αφρισμένους θεζουθίους του παπά και της παπαδιάς.

Όσο και να 'ναι, κάτι επήρε και τ' αφτί τ' Αναστάση.

— Παπά, ε παπάσα, ούρλιαξε με τη σειρά του.

Βγήκε ο παπάς, τον είδε ανασκάντρωμένο και φουρτουνασμένον, τα χρειάστη και του 'πε.

— Άκου να σου πω, κυρ-Αναστάση, όχι πως είσαστε «πού την κεφαλήν κλίνει», αλλά... ο θεός πουν' απηλά...

— Ποιος θεός, μωρέ, τον αποπήρε ο Αναστάσης. Ποιος θεός είν' απηλά; Ο θεός σου; Εγώ, το θεό μου τον έχω εδανά μέσα στην ψυχή μου, κακομοίρη, και κεινοσά με φώτισε να ρθω, μπας και ισιώσουμε τσι στραβομάρες τοη κόρης σου και του γιου μου. Μα κ' εφ' όσον εσύ σκυλοβρίζεις, σ' απαρτώ και ρούφα τοι μύξες σου, κακομοίρη.

Κ' έγινε το σούσουρο...

Ανάστα εγίνηκε το χωριό.

Εκαταράστηκε ο παπάς την κοπέλλα κ' έβαλε αφορεσμό του Αντώνη. Έκαμε αγιασμούς κ' εφταλείτουργα — έτσι, για ν' απολυμάνει το σπίτι από το σκατοέργατο — και μπήκανε σε κανόνα με την παπαδιά...

Κ' οι χωριανοί και του παπά του κρατούσανε μούτρα και τον Αναστάση δεν καλημέριζαν.

Μοναχά οι κοπέλλες κρυφοκουβεντιάζανε, κρυφοφανταζόντουσαν και ξεροκοκκίζαν...

— Μωρέ πατέρα, ίντα να κάμω τώρα, πε μου; Σασιτισμένος, με τα μάτια χάμω ρωτούσε τον πατέρα του ο Αντώνης. Άκου, μωρέ πατέρα, να καταλάβεις: Αν είσουν εσύ, δίπλα στο περιβόλι, καταμεσάνυχτα, μ' έκανε φέγγαρο τέτοιον, χωρίς κανέναν να σας γλέπει και δίχως εκείνη να μιλά παρά ν' ανάβει και να κορώνει, ίντα θα 'κανες μαθέ, αν είσουν εσύ, πατέρα; Δεν εΐταν θεού θέλημα μαθέ;

Βούτηξε ο Αντώνης την Αφροδίτη και ξεμπαρκάρισε

στην Αθήνα. Εγώ τους στεφάνωσα.

— Άκου μωρέ κουμπάρε να καταλάβεις. Και μου 'λεγε συχνά — πυκνά την ιστορία του έρωτά του. Και κάθε φορά, στο τέλος της ιστορίας του, με ρωτούσε: Αν είσουν εσύ μωρέ κουμπάρε, δίπλα στο περιβόλι, καταμεσάνυχτα, μ' έκανε φέγγαρο τέτοιον, χωρίς κανέναν να σας γλέπει και δίχως εκείνη να μιλά, παρά ν' ανάβει και να κορώνει, ίντα θα 'κανες μαθέ αν είσουν εσύ κουμπάρε;

Τι να του πεις... Την αλήθεια της καρδιάς σου ή το ψέμα των χειλιών σου;...

ΠΑΝΟΣ ΦΥΛΗΣ

Ανεμελιά...

(Από τα Τριφυλιάνικα Κυθήρων)

Βρήκα το μεσημέρι κρυμμένο μέσα στη σιωπή, μήτε αγέρας μήτε ανθρώπινη φωνή μονάχα μυριάδες του λόγγου τα φυλώματα βυζαίνανε τον ήλιο. Συντροφιά μου μονάχη της θρύσης το τρεχούμενο νερό του γερακιού το κράξιμο ψηλά στο γαλάζιο αέτωμα. Πόσο μ' ανεμελιά πλημύρισε η ψυχή μου πόσο ανυπόφορες κατάντησαν οι ανθρώπινες βοές πόσο γρήγορα τις έξεχασα...

Ο Γιώργος Λευθέρης γεννήθηκε στα Κατεζουλιάνικα Λειβαδίου το 1927. Έχει εκδόσει μια ποιητική Συλλογή το «Φινιστρίνι» το 1976. Έχει συνεργαστεί με όλες τις Κυθηραϊκές εφημερίδες και τα Κυθηραϊκά λογοτεχνικά περιοδικά. Καπετάνιος του Εμπορικού Ναυτικού, γυρίζει ακόμα τα πέλαγα.

Μετά τη θύελλα

Χειμωνιάτικο δειλινό

αντίκρυ στη

«θάλασσα των Κυθήρων»

Απόψε οι βοριάδες κόπασαν
Οι σκέψεις γαλήνεψαν
Οι κορφές των δένδρων σταμάτησαν
με τον αγέρα να παλεύουν
Λεύτερα τα σκόρπια χρόνια μου
ροδοβολούν
πάνω στις αστραφτερές κορφές των βράχων
κυνηγούν
της δύσης τις υπερκόσμιες ανταύγιες.
Χρώματα κι αισθήσεις
αγκαλιασμένα στέριωσαν
μέσα στην πληρότητα της ύπαρξής μου.
Ψηλά στο βουνό
στη κόψη του καθάρου ορίζοντα
στο ξέφωτο του κρυσταλλένου σούρουπου,
μονάχο το καμπαναριό της Αγίας Ελέσας
μου δείχνει την αιωνιότητα,
νιώθω το χάδι του Θεού
τα μάτια μου
ν' αγγίζει.

Οι βοριάδες απόψε άλλο δε μίλησαν
κιάλας ξεχάστηκαν...
Γιώργος Λευθέρης

Δωρεές για το δρόμο Αγίου Γιώργη στο βουνό

ΑΓΙΟΣ ΓΙΩΡΓΗΣ ΣΤΟ ΒΟΥΝΟ: Τη μέρα του περσινού πανηγυριού.

(Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο μας)

Γιώργος Φριλίγκος	5.000 δρχ.
Σοφία Σοφιοπούλου	5.000 δρχ.
Τασούλα Κομνηνού	5.000 δρχ.
Ευφροσύνη Σταμπούλη	5.000 δρχ.
Ασπασία Μαραβέλια	5.000 δρχ.
Κώστας Ανδριανόπουλος	5.000 δρχ.
Δαυίδ Παπακωνσταντίνου	5.000 δρχ.
Αφίο Κουντάνη	5.000 δρχ.
Κρητικοί Εκδρομείς	10.000 δρχ.
Αντώνης Κονόμος	5.000 δρχ.
Απόστολος Αλεξανδρίδης	5.000 δρχ.
Ρήγισσα Βέζου	5.000 δρχ.
Σπυριδούλα Μεγαλοκονόμου	5.000 δρχ.
Δέσποινα Καμάρη	5.000 δρχ.
Βαλέριος Πρινέας	5.000 δρχ.
Ελένη Καλλιγέρου	5.000 δρχ.
Πινελόπη Καλλιγέρου	5.000 δρχ.
Γιάννης Μαργέτης	5.000 δρχ.
Μαίρη Καλογεροπούλου	5.000 δρχ.
Παναγιώτιστα Καλλιγέρου	5.000 δρχ.
Ειρήνη Παυρίνου	5.000 δρχ.
Γιώργος Μαυρομάτης	5.000 δρχ.
Τάκης Κ. Τριφύλλης	5.000 δρχ.
Γρηγόριος Κονόμος	5.000 δρχ.
Γιώργος ΔΕ. Κομνηνός	5.000 δρχ.
Σπύρος Τζάννης	5.000 δρχ.
Σταυρούλα Λουράντου	5.000 δρχ.
Νίκος και Σοφία Σαρίδη	5.000 δρχ.
Νίκος Μυλωνάς	5.000 δρχ.
Γιώργος και Παναγιώτα Λεοντοίση	5.000 δρχ.
Αντώνης Δαπόντες	5.000 δρχ.

Γιώργος Ν. Καλλιγέρος	150 δολ. Αμερικ.
Καλλιόπη Ν. Καλλιγέρου	150 δολ. Αμερικ.
Σταμάτινα Ψαρομάτη	100 δολ. Αυστραλ.
Κούλα Σίμου	50 δολ. Αυστραλ.
Μανώλης Γερ. Κασσιμάτης	50 δολ. Αυστραλ.
Από γιορτιά Αγίου Γεωργίου	132.150 δρχ.

Δ.Ε.	16.800 δρχ.
Μανώλης Τραβασάρος	3.000 δρχ.
Γιάννης Χλαμπιάς	3.000 δρχ.
Σοφίος Μηνάς	2.000 δρχ.
Αννα Φριλίγκου	2.000 δρχ.
Μαρία Α. Φατσέα	2.000 δρχ.
Ματίνα Γ. Φριλίγκου	2.000 δρχ.
Γιαννούλα Φριλίγκου	2.000 δρχ.
Ελένη Π. Σαρίου	2.000 δρχ.
Καλλιόπη Χλαμπιά	2.000 δρχ.
Μαρία Τηλεμάχου Μπελέση	2.000 δρχ.
Λεωνίδα Χαλαράμπους	2.000 δρχ.
Πέτρος Τσολλάκος	2.000 δρχ.
Διονύσιος Προγουλάκης	2.000 δρχ.
Γιώργος Τζάννης	3.000 δρχ.
Ροδάνθη Κομνηνού	2.500 δρχ.
Ανώνυμος	3.000 δρχ.
Δημήτρης Χρυσάφτης	2.000 δρχ.
Δρόσος —γιατρός—	2.500 δρχ.
Βάρδας Παναγιώτης	2.000 δρχ.
Κώστας Ανδρόνικος	5.000 δρχ.
Σπύρος Ανδρόνικος	3.000 δρχ.
Ελένη Ν. Καλλιγέρου	2.600 δρχ.
Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος	3.000 δρχ.
Αντζολέτα Κονόμου	2.000 δρχ.
Αθηνά Κονόμου	2.000 δρχ.
Νίκος Α. Καλλιγέρος	3.000 δρχ.
Δημήτρης Κυπριώτης	3.000 δρχ.
Σταμάτινα Γερακίτη	2.000 δρχ.
Ανδρέας Κ. Λουράντος	3.000 δρχ.
Παναγιώτης Κασσιμάτης	2.000 δρχ.
Παναγιώτης Γ. Μαρζαράκης	4.000 δρχ.
Βαλέριος Γ. Μαρζαράκης	2.000 δρχ.
Ευγενία Καλλιγέρου	2.000 δρχ.
Πάνος και Ελένη Κορωναίου	2.000 δρχ.
Διονύσιος Κουλεντιανός	3.000 δρχ.
Ειρήνη Μ. Πετροχειλίου	2.000 δρχ.

E. SOPHIOS

ART PHOTOGRAPHY F.I.A.P.

G.S.A.
OLYMPIC
AIRWAYS
POTAMOS - KYTHERA

TEL.
(0733) 33201
33294 - 33250

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ετήσια Γενική Συνέλευση Αγροτικού Συνεταιρισμού Λειβαδίου

Στις 17 Δεκέμβρη πραγματοποιήθηκε η ετήσια Γενική Συνέλευση του Συνεταιρισμού Λειβαδίου στην οποία παρευρέθηκαν περίπου 160, από τα 240 μέλη του. Ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου Μανώλης Κασσιμάτης διάβασε στον απολογισμό τα αποτελέσματα της ελαιοκομικής περιόδου 1988-89 και αναφέρθηκε στις δραστηριότητες του Συνεταιρισμού αυτής της περιόδου. Από όσα ειπώθηκαν προκύπτει ότι ο Συνεταιρισμός είναι μια οικονομικά αυτοδύναμος (έχει αποθεματικό πάνω από 8.000.000 δραχμές, εκτός από τα έσοδα της φετινής παραγωγής) και είναι σε θέση που να μπορεί να μην έχει χρέη, αλλά να έχει και μεγάλες προοπτικές για το μέλλον.

Στη Συνέλευση επικράτησε πνεύμα ενότητας και συνεργασίας από όλους τους Συνεταίρους. Οι αποφάσεις τόσο για την αποδοχή του απολογισμού όσο και για την εμπορεία του ελαιόλαδου πάρθηκαν ομόφωνα. Τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή για κείνους τους συνεταίρους που δεν βρίσκονται πια στη ζωή. Τέλος, ο πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου, κ. Αντώνης Κονόμος, στην έκθεσή του ευχαρίστησε και συνεχάρηκε το Διοικητικό Συμβούλιο για τις προσπάθειές του και για όσα μέχρι τώρα έχει πράξει.

Κυθηραϊκή βιβλιοθήκη στο Αρχείο

Δημιουργείται στο Ιστορικό Αρχείο του Καστρου Κυθηραϊκή Βιβλιοθήκη με έργα Κυθηραϊκής βιβλιογραφίας. Τα πρώτα έργα έστειλε ο Κυθηραϊκός Σύνδεσμος Αθηνών και η Εταιρεία Κυθηραϊκών Μελετών. Ελπίζουμε αυτή η προσπάθεια να συνεχιστεί από όλους τους φίλους του Αρχείου μας, αφού μπορεί να προσφέρει στη μελέτη και στην αξιοποίηση του αρχαιολογικού υλικού.

Αχ, αυτοί οι δαίμονες...

Ο «δαίμων του τυπογράφου» έβαλε και πάλι το χέρι του! Ετσι, από το ποιήμα «Ταξιδεύοντας», που δημοσιεύτηκε στο περασμένο φύλλο Οκτ.-Νοε. '89 στη σελ. 8, παραλήφτηκε ο ποιητής του, που είναι ο σεβαστός μας συγγραφέας κ. Μιχ. Κ. Πετροχειλός.

Για την αποκατάσταση της παράλειψης το ξαναδημοσιεύουμε.

ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ

Ξαν πλέαμε το Μαλέα,
η ναύς του Πάρι αρμένιζε
την Πεντάμορφη!
Η περιποιημένη των δελφινιών
γράφονταν στο πανοραμικό
γράμμα της γαλήνης.
Πλάι... χρυσά τα Κύθηρα!
Κι ήταν στο χέλι
τριανταφυλλένιο όνειρο
η θάλασσα...

ΜΙΧ. Κ. ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΣ

Κοινότητες και κοινοτάρχες

Η σπάνια φυσική ομορφιά σμίγει αρμονικά με την παραδοσιακή νησιώτικη τέχνη στο Μυλοποτάμο... Σης λιγοστές γριούλες που απόμειναν βρήκα αποτυπωμένη την καθαριότητα και τη νοικοκυροσύνη της Μυλοποταμίτιδας... Στη ρεματιά και στο καταράκτη της Φόνισσας, μέσα από

ΙΓ' ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ

Με βάση τη τελευταία απογραφή, του 1981, η Κοινότητα Μυλοποτάμου, αριθμεί 135 κατοίκους και αποτελείται από τέσσερις οικισμούς: το Μυλοποτάμο, το Πίσω Πηγάδι, τη Κάτω Χώρα και τους Αραίους. Οι τρεις πρώτοι απ' αυτούς έχουν χαρακτηριστεί (ΦΕΚ 382/τβ/1-7-81) «παραδοσιακοί οικισμοί» και προστατεύονται από τη γνωστή νομοθεσία. Εξάλλου η περιοχή από το Βενετσιάνικο Κάστρο μέχρι την παραλία, τα υψώματα Γρηγορίας, τα ξωκλήσια της Αγίας Μαρίας, τα Τραχίλια και τον Πύργο, έχει χαρακτηριστεί σαν περιοχή «εξαιρετικού φυσικού κάλλους» (ΦΕΚ 595 Β'/1-6-81) και επίσης καλύπτεται από ειδική κρατική νομοθετική προστασία.

Το Μυλοποτάμο αποτελεί «πόλο έλξης» των τουριστών γιατί έχει τη δυνατότητα να συνδυάζει Βυζαντινά μνημεία, Βενετσιάνικα και Αγγλικά δημιουργήματα, με φυσικές ομορφιές που μπορούν να ικανοποιήσουν και τον πιο απαιτητικό επισκέπτη. Είχε την καλοτυχία το χωριό να αναδειχθεί αξιόλογες προσωπικότητες σε κάθε τομέα. Οι εξαιρετικοί επισημόνες και οι πετυχημένοι επαγγελματίες Μυλοποταμίτες, ειδικά από την Αθήνα και τον Πειραιά βοήθησαν και βοηθούν με κάθε τρόπο τη κοινότητά τους. Όμως πιο πολύ ευτύχησε το Μυλοποτάμο σήμερα, που οι κάτοικοί του στην πλειοψηφία τους είναι συνταξιούχοι και υπερήλικες, να έχει ένα δραστήριο και ακούραστο πρόεδρο, τον κ. Αντώνη Κονόμο, που καταφέρνει όχι απλά να διατηρεί μια μικρή, πληθυσμιακά, Κοινότητα αλλά και να προωθεί μόνιμα ένα...ατελείωτο στην κυριολεξία αναπτυξιακό πρόγραμμα.

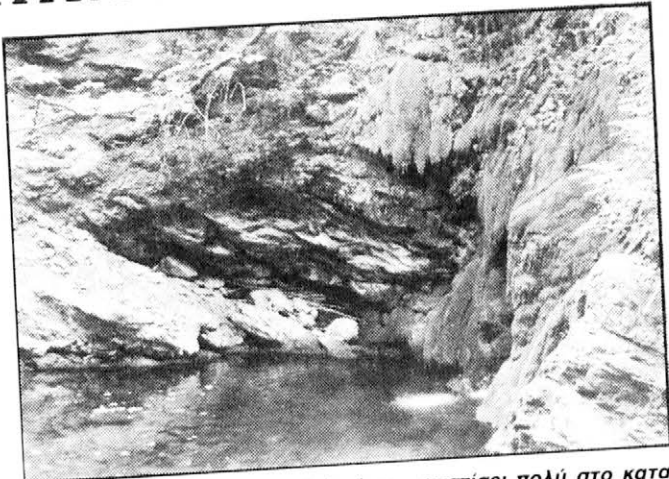
Για το 1989 είχαν προγραμματισθεί και πραγματοποιηθείκαν τα παρακάτω έργα:

1. Υδρευση οικισμού Μυλοποτάμου κόστους 2.680.000 δρχ.,
 2. Υδρευση οικισμού Αραίων κόστους 6.000.000 δρχ.,
 3. Αντιλυσιστάσιο Κοινότητας Γεωτρήσης κόστους 300.000 δρχ.,
 4. Βελτίωση Κοινότητας Γεωτρήσης κόστους 300.000 δρχ.,
 5. Τοιμεντόστρωση δρόμου προς Λιμνιάνα κόστους 470.000 δρχ.,
 6. Τοιμεντόστρωση δρόμου προς «Καμάρι» κόστους 91.000 δρχ.,
 7. Επισκευή δρόμου προς Παναγία Ορφανή κόστους 100.000 δρχ.,
 8. Διάνοξη δρόμου προς Σπίλαιο Αγ. Σοφίας κόστους 2.500.000 δρχ.
- Όλα τα παραπάνω έργα θα καλυφθούν από το Νομαρχιακό Ταμείο Πειραιά.

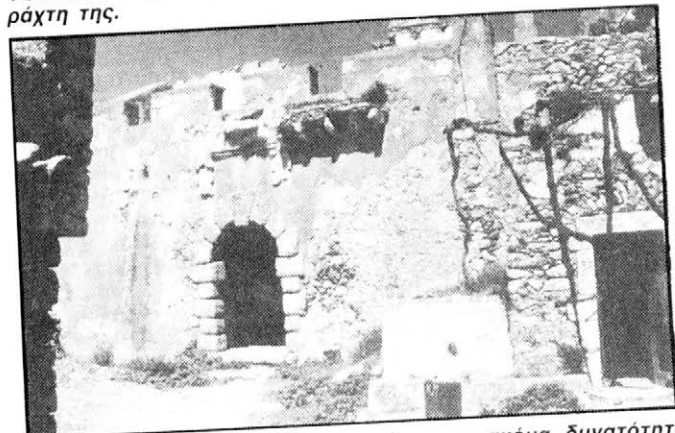
Εξάλλου από το ΥΠΕΧΩΔΕ χορηγήθηκε πίστωση 500.000 δρχ. για διαμορφώσεις και τοιμεντοστρώσεις κοινόχρηστων χώρων, δρόμων και πλατειών. Από το υπουργείο Εμπορίου χορηγήθηκε πίστωση 99.287 δρχ. που θα διατεθούν για την κατασκευή κοινοτικών αφοδευτηρίων. Από κονδύλια βελτίωσης βοσκοτόπων διατέθηκαν 300.000 δρχ. για το έργο αποπεράτωσης δρόμου προς Λιμνιάνα. Από το ειδικό πρόγραμμα καταπολέμησης ανεργίας ποσό 500.000 δρχ. θα διατεθεί για το έργο κατασκευής δρόμου προς Στρατηγάδικα. Από το υπουργείο Εσωτερικών 142.000 δρχ. για το έργο επισκευής δρόμου προς Λιμνιάνα. Το αρδευτικό δίκτυο Μυλοποτάμου δημοπρατήθηκε και σύντομα πρόκειται να αρχίσουν οι εργασίες από τη Δ/νση Εγγείων Βελτιώσεων προϋπο-

νερά και από ερείπια είδα να ξεδιπλώνεται η παράδοση και η ιστορία του νερόμυλου... Το «Καμάρι», η «Κάτω Χώρα», το μικρό κάστρο, το εγγλέζικο σχολείο, η Παναγία η Ορφανή αθέλητα σε σφυκτοδένουν με παρελθόν και με περάσματα...

Γ.Κ.

ΦΟΝΙΣΣΑ: Η φετινή λειψυδρία έχει...κοστίζει πολύ στο καταράκτη της.

ΚΑΤΩ ΧΩΡΑ: Το κάστρο προσφέρει μια ακόμα δυνατότητα αξιοποίησης στο μέλλον.

λογισμού 62.060.000 δρχ.ών.

Πρέπει να σημειώσουμε ακόμα πως σε πολλές περιπτώσεις οι μόνιμοι κάτοικοι της Κοινότητας αλλά και εκείνοι που κατοικούν μακριά της προσφέρουν διάφορα ποσά για ολοκλήρωση ή για πλήρη κάλυψη μικροέργων που πραγματοποιεί με αυτεπιστασία ο ίδιος ο πρόεδρος κ. Αντώνης Κονόμος.

Στο Μυλοποτάμο παραμένει αναξιόποινο, εδώ και χρόνια, το μεγάλο κοινοτικό κτίριο στο οποίο στεγαζόταν η Οικοκυρική

σχολή. Πιστεύουμε πως αν πραγματικά το ήθελαν κάποιοι κυβερνητικοί παράγοντες, θα μπορούσε σ' αυτό να είχε στεγαστεί μια παρόμοια σχολή, που όχι μονάχα θα ανανέωνε το χωριό αλλά θα πρόσφερε σ' ολόκληρο το νησί μας. Στα άλλα προβλήματα τέλος της Κοινότητας περιλαμβάνονται η επέκταση των τηλεφωνικών συνδέσεων για να καλυφθούν ανάγκες των μόνιμων κατοίκων, η συντήρηση της οικίας Φωτεινούς καθώς και η αποχέτευση του οικισμού Πίσω Πηγάδι για την οποία έχει γίνει μελέτη.

ΜΑΡΙΑ ΦΑΡΑΝΤΟΥΡΗ Η ΒΟΥΛΕΥΤΙΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΡΙΑ ΜΕ ΤΟ ΤΣΙΡΙΓΩΤΙΚΟ ΑΙΜΑ

Στην απογευματινή εφημερίδα των Αθηνών «ΕΞΟΡΜΗΣΗ» (φύλλο 3 Νοέμβρη 1989) δημοσιεύθηκε χαιρετισμός μιας ομάδας Κυθηρίων της Αθήνας και του Πειραιά, προς την Κυθηρία βουλευτίνα Φαραντούρη Μαρία, τον οποίο και δημοσιεύουμε μαζί με την απάντησή της.

...«Αγαπημένη συμπατριώτισσα

Ταμένοι και μες -οι Τσιριγώτες Αθήνας και Πειραιά- στη «Δημοκρατική Συμπράταξη» σε καλωσορίζουμε στο θείο τούτο μετερίζι. Καθώς ερχόσουν, άνοιξε στα μελωμένα σου χείλη, το πιο γλυκό τραγούδι που μας πλημμύρισε απ' αυτά, ένα τραγούδι που μας πλημμύρισε την ψυχή κουράγιο και περηφάνεια.

Σε ευχαριστούμε Μαρία για όλα οι Συμπατριώτες της Μητέρας σου... (υπογράφουν έντεκα -Κυθηριοί της Αθήνας και του Πειραιά).

(Γράφει ο Αγροτικός
γιατρός Κυθήρων
Γιάννης Δακορώνιας)

Θεωρώ υποχρέωσή μου να καταπατώ με ένα πρόβλημα, αυτό δηλαδή των σκουπιδιών, το οποίο στην Ελλάδα του 2.000, συνεχίζει να απασχολεί αρχές και πολίτες, να προκαλεί συζητήσεις, διαμαρτυρίες και διαμάχες ακόμη. Είναι πρόβλημα οπωσδήποτε αρκετά λεπτό, άρρηκτα συνδεδεμένο με την υγεία, τον πολιτισμό, το διοικητικό επίπεδο και την παιδεία ενός λαού και σαν τέτοιο πρέπει να το βλέπουμε, πρόβλημα συνεισφοράς που παρουσιάζει πολλές διαστάσεις.

Όσον αφορά την υγειονομική πλευρά του θέματος, λίγο-πολύ είναι σ' όλους γνωστό, πως τα σκουπιδιά αποτελούν πόλο έλξης για αδέσποτα ζώα (σκύλους, γάτες, ποντικούς, έντομα) με συνέπεια τη δημιουργία εσών μολύνσεων, ειδικά κατά τη θερινή περίοδο. Τα σκουπιδιά και οι σκουπιδότοποι είναι εστίες επικίνδυνες για τη δημόσια υγεία, αφού πολλές ασθένειες (ηπατίτιδα, ιός, τέτανος κ.α λοιμώξεις) είναι άμεσα συνδεδεμένες μ' αυτές, ειδικά σε κατοικημένες περιοχές.

Μια άλλη διάσταση του θέματος είναι η αισθητική, αφού σε κανένα μας δεν είναι αρεστό το θέαμα που παρουσιάζουν, τα διάσπαρτα απορρίμματα, η δυσσομία που αναδύεται από παλιά σκουριασμένα και ακάλυπτα δοχεία απορριμάτων, καθώς και οι εκτεθειμένοι σωροί σκουπιδιών.

Αν θέλαμε να εντοπίσουμε το πρόβλημα στις διαστάσεις που αποκτά στο νησί μας, σίγουρα θα διαπιστώναμε πως αυτό παραμένει υπαρκτό και άλυτο. Πρόβλημα ιδιαίτερα σοβαρό, που επιζητά άμεσες λύσεις μια και τα Κύθηρα είναι τόπος με αναπτυσσόμενη τουριστική κίνηση και που οπωσδήποτε ένα μεγάλο μέρος της ντόπιας οικονομίας στηρίζεται σ' αυτόν ακριβώς το τουρισμό.

Θα περιοριστώ σε ορισμένες βασικές επισημάνσεις για να μην γίνω κουραστικός στον αναγνώστη. 1) Οι συλλέκτες δοχεία απορριμάτων, ειδικά για την περιοχή της Χώρας και του Καφαλιού αποδεικνύονται ανεπαρκείς και ως προς την ποιότητα τους και ως προς τον αριθμό τους. 2) Η κατά τις απογευματινές ώρες, αντί των πρωινών, όπως συμβαίνει σ' όλη την Επικράτεια για ευνόητους

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΜΑΡΙΑ ΦΑΡΑΝΤΟΥΡΗ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αγαπημένοι μου συμπατριώτες, Σας ευχαριστώ πολύ για τα καλά σας λόγια και τη συμπράτασή σας, στον κοινό αγώνα. Αποτελεί τιμή για μένα και περηφάνια η κατ'αγωγή της μητέρας μου από το ωραίο Τσιριγώ, το οποίο σκέφτομαι να επισκεφθώ το ερχόμενο καλοκαίρι.

Με αγωνιστικούς χαιρετισμούς
ΜΑΡΙΑ ΦΑΡΑΝΤΟΥΡΗ

Υπενθυμίζω πως η μητέρα της κ. Φαραντούρη κατάγεται από το χωριό Αλσιζάνικα και ονομάζεται Ελένη, το γένος Βιαρόπουλου. Πιστεύουμε εξάλλου πως η ίδια από τη θέση που τώρα βρίσκεται θα βοηθήσει, αν χρειαστεί, τον τόπο μας, τον τόπο της καταγωγής της.

Σκουπίδια και σκουπιδότοποι...

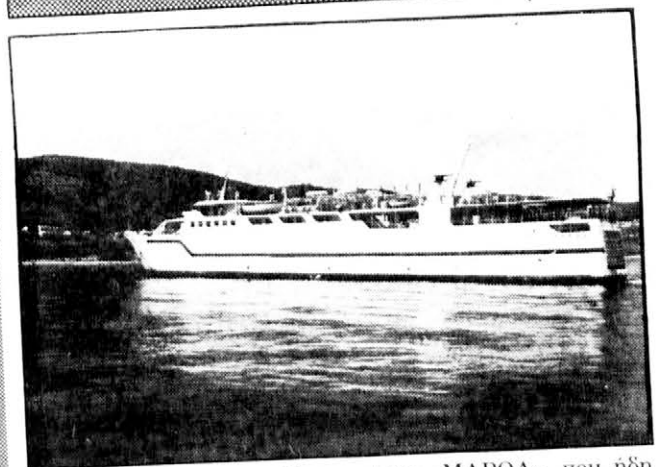
Ενας ακόμη σκουπιδότοπος φέρνει κοντά την εξέλιξη με τον πρωτογονισμό, το αυτοκίνητο με τα σκουπιδιά...

λόγους. 3) Στο μέρος (προς Φελλωτή) όπου αδειάζονται τα σκουπιδιά, υπάρχει σωρός γιατί ούτε θάβονται, ούτε καίνονται με αποτέλεσμα να διασκορπίζονται στους γύρω χώρους ακόμα και προς τη θάλασσα, με όλες τις γνωστές συνέπειες της μόλυνσης του περιβάλλοντος.

Οπωσδήποτε οι επισημάνσεις που προαναφέρθηκαν εντοπίζουν απλά το πρόβλημα στα βασικά του σημεία χωρίς να το εξαντλούν φυσικά. Το συμπέρασμα απ' όλα αυτά είναι πως το θέμα είναι αρκετά σοβαρό και απαιτείται να δοθούν άμε-

σες και ριζικές λύσεις από τους αρμόδιους φορείς (Επαρχειοτοπική αυτοδιοίκηση-αναπτυξιακός συνδυασμός-εξωραϊστικοί σύλλογοι κ.λπ.). Τέλος μια και το συγκεκριμένο πρόβλημα έχει σχέση με το πολιτιστικό επίπεδο και την αγωγή των κατοίκων μιας περιοχής, η επαρκής ενημέρωση των πολιτών πάνω σ' αυτό θεωρείται αναγκαία. Η ευαισθητοποίηση τους κατά συνέπεια μπορεί να αποτελέσει και αυτή βασικό παράγοντα που να οδηγεί στη λύση του προβλήματος. Το παρόν άρθρο φιλοδοξεί να έχει μια μικρή συμβολή σ' αυτό...

ΑΓΙΑ ΠΕΛΑΓΙΑ-ΝΕΑΠΟΛΗ ΜΕ ΤΟ «ΜΑΡΘΑ»

Το πρώτο σύγχρονο φέρυ μπόουτ «ΜΑΡΘΑ», που ήδη άρχισε τα δρομολόγια του καθημερινά από Νεάπολη προς Αγία Πελαγία και αντίστροφα. Κλειστού τύπου με χωρητικότητα 500 ατόμων και 70 επιβατικών αυτοκινήτων, πραγματικά μπορεί να λύσει χειμώνα-καλοκαίρι το συγκοινωνιακό πρόβλημα του νησιού μας. Ευχόμαστε να διατηρήσει τα δρομολόγια του...όλο το χρόνο. Γενικός πράκτορας του «ΜΑΡΘΑ» για τα Κύθηρα είναι η δ. Ευαγγελία Μεγαλοκονόμου στην Αγία Πελαγία (τηλ. 33490 και 33321).

MOTORENT PANAYOTIS

PANAYOTIS S. DEFTEREVOS
MOPEDS. MOTOR CYCLES.
CANOES. PEDALBOATS.
SURFING BOARDS
WATER SKIS

ΚΥΤΗΡΑ: CHORA-KAPSALI
TEL 31004. 31600. 31700

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ...ΚΥΘΗΡΩΝ

YAMAHA, MOTOBECANE, IFA MZ, SIMSON,
PIAGGIO, GILERA, SELVA, GOLDONI,
JOHN DEERE.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΡΟΤΕΣ ΜΑΣ

Η Μελισσοκομία στα Κύθηρα

(Συνέχεια)

Ενα άλλο πρόβλημα είναι οι πυρκαγιές που σχεδόν κάθε χρόνο -κατά τα τελευταία ειδικά χρόνια- εκδηλώνονται στα Κύθηρα και μπορεί να καταστρέψουν ολόκληρες κυψέλες αλλά κύρια καταστρέφουν μεγάλες εκτάσεις από θυμάρη. Το θυμάρη υπενθυμίζουμε πως έχει αργή ανάπτυξη με αποτέλεσμα να πνίγεται από άλλους θάμνους ταχύτερης ανάπτυξης. Για το λόγο αυτό οι μελισσοκόμοι, πρώτοι απ' όλους, μαζί με κάθε Κυθήριο πρέπει να προσπαθούν όχι μονάχα στη γρήγορη κατάσβεση κάθε πυρκαγιάς αλλά στη πρόβλεψη και την αποτροπή της. Μάλιστα οι μελισσοκόμοι οφείλουν να καθαρίζουν καλά την περιοχή γύρω από το μελισσοκομείο τους. Αυτό προστατεύει από πυρκαγιές αλλά και απομακρύνει το κίνδυνο να προκαλέσουν και οι ίδιοι, από αμέλεια φωτιά στο συγκεκριμένο σημείο.

Προοπτικές: Τα τελευταία χρόνια, που εμφανίστηκαν η βαροϊκή ακαρίαση και η κιμωλίαση, είχαμε κατακόρυφη κάμψη του πληθυσμού των μελισσών. Παρουσιάστηκε μια δυσπιστία και μια άρνηση για την μελισσοκομία.

α. Στη συνέχεια όμως ακολούθησε μια ανάκαμψη και σήμερα μπορούμε να πούμε ότι υπάρχει τάση για αύξηση του αριθμού των κυψελών στα Κύθηρα. Το πιο ενθαρρυντικό εξάλλου είναι πως άρχισαν νέοι άνθρωποι, δυναμικά, να νέες αντιλήψεις να ασχολούνται. Αυτοί οι νέοι, με κέφι και όρεξη για δουλειά, σε συνταίριασμα με τους παλιούς μελισσοτρόφους, πιστεύω πως μπορούν να αυξήσουν τον αριθμό των κυψελών σε περίπου έξι χιλιάδες στα επόμενα τριάντα χρόνια. Ακόμα υπάρχουν περιθώρια να αυξηθεί και ο μέσος όρος απόδοσης σε μέλι κατά κυψέλη. Κι αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη συνεχή βελτίωση των μεθόδων μελισσοκαλλιέργειας καθώς και με δυνατό μελίσσια, με μεγάλο αριθμό εργατριών κατά την περίοδο της ανθοφορίας του θυμαρίου.

Μια γνώμη μας

(Για το τελευταίο διδίο του Διονύση Β. Κουλεντιανού).

Η ποίηση είναι το πιο όμορφο παιχνίδι των λέξεων, άμα ξέρεις αληθινά να χρησιμοποιείς τις κατάλληλες λέξεις σε κάποιο ποίημα μικρό ή μεγάλο και όχι εύχρηστές ή ξενόφερτες ή ερμητικές που δεν ξέρεις πολλές φορές και το κάποιο νόημά τους.

Τώρα οι «Βιολέτες και τα στίλβητα» αυτή η τελευταία ποιητική συλλογή του αγαπητού μου φίλου Κουλεντιανού κάπως με προβληματίζει και για δυο κύρια λόγους α) για την τεχνική αρτιότητα -αν και περιλαμβάνει λευθερότητα και β) ότι άρχισε ύστερα από τόσα χρόνια που 'χει στη λογοτεχνία να καλλιεργεί με αυτή τη συλλογή του το προσωπικό του ύφος, ύφος που 'χει τη σφραγίδα Διονύση Κουλεντιανού. Τώρα αν έχει την εντύπωση ο αγαπητός φίλος, ότι τον αδικώ χρονολογικά, ότι άρχισε δηλαδή με αυτή τη νέα συλλογή του να καλλιεργεί το προσωπικό του ύφος, είναι η προσωπική μου γνώμη σ' αυτήν είδα το κάτι αλλιώτικο.

Έχει ένα ρομαντισμό σαν εκείνο του Μπαντλέρ και μια αμεσότητα με τον αναγνώστη «SEMPREVIVA-πάντα ζωή», έχει ζωή-χρώμα και διάρκεια, ή αμεσότητα με την πληρότητα πάνε αντάμα, σαν δίδυμα αδελφία στην ποίηση του Δ.Β.Κ. Σε πολλά ποιήματά του ξεπεράσε τον εαυτό του και αυτό θαρύνει περισσότερο και ως το 'χει υπόψη του, στις μελλοντικές εκδόσεις που θα πραγματοποιήσει, στην πορεία των χρόνων. Ο Διονύσης Κουλεντιανός είναι γεννημένος ποιητής και δεν στιχουργεί. Κατακρεουργεί την ποίηση, είναι ένας πιστός υπηρέτης της, όπως συμβαίνει και με τον άλλο φίλο ποιητή, τον Πάνο Φύλη, τη ρομαντική και αθεράπευτη όμορφη ψυχή Βεατρίκης Μπένου και Ζωής Κυροπούλου που σώνει και καλά θέλουν να μας συγκινούν μέσα από τα έργα τους. Συνεχίστε την όμορφη πορεία σας.

Αντώνης Συμιγδαλός

Ενας γιατρός, ψαράς και άνθρωπος

Ήταν μια Κυριακή του Δεκέμβρη, μια μέρα χειμωνιάτικη, που ο ήλιος σκορπούσε τις ακτίνες του και ζέστενε το μικρό χωριουδάκι των φτωχών ψαράδων του Αυλέμωνα.

Εκεί απομακρυσμένο βρίσκεται και το δικό μου μικρό σπιτάκι. Εκείνο το πρωινό σηκώθηκα με ζαλάδες: σίγουρα ήθελα γιατρό. Δεν είχα ανάψει το τζάκι, όπως συνήθιζω το χειμώνα. Σκεφτόμουν να πάω στο γιατρό. Μα ήταν Κυριακή. Κάνε υπομονή και κουράγιο για τη Δευτέρα είπα στον εαυτό μου. Να όμως, ξαφνικά, χτυπά η πόρτα και μπαίνει μέσα ο γιατρός, γελαστός και καταβεκτημένος. Γεια σου Παναγιώτη, μου λέει, τι κάνεις, ήρθα να σε δω μου είπαν πως είσαι άρρωστος. Αμα τον είδα έγινα καλά. Δεν ξέρω τι έγινε, εκείνο που ξέρω είναι ότι ο ψαροντουφεκάς γιατρός μαζί με τα σύνεργα της ψαρικής κουβαλούσε και τα σύνεργα της Ιατρικής, να περισσότερα απ' όλα κουβαλούσε μαζί του την ανθρωπιά. Ευχαριστώ Πέτρο Μαριάτο, που ήρθες στη φτωχογειτονιά, στο σπίτι ενός ανήμπορου γέρου ανθρώπου. Και δεν έκανες επάγγελμα, παρά ένα λειτούργημα, σύμφωνα με τον όρκο που έδωσες στην ελληνική Πολιτεία. Συνέχισε το παράδειγμα του Χριστού, που πλανώδιος θεραπευτής γυρνούσε τις φτωχογειτονιές, όπου εκεί υπήρχε μεγαλύτερος και περισσότερος πόνος.

Παναγιώτης Ι. Πρωτοψάλτης (Πίτσικας)

ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΜΠΟΡΙΟΝ

ΕΙΔΗ ΓΑΜΟΥ ΚΑΙ ΒΑΠΤΙΣΕΩΣ
ΚΥΘΗΡΑΪΚΕΣ ΣΤΟΛΕΣ -
ΚΕΝΤΗΜΑΤΑ - ΚΛΩΣΤΙΚΑ
ΕΙΔΗ ΑΛΙΕΙΑΣ - ΚΥΝΗΓΙΟΥ
ΠΟΔΗΛΑΤΑ - ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ - ΕΛΑΣΤΙΚΑ

ΝΙΚ. ΚΑΛΛΙΓΕΡΟΣ ΚΑΙ ΥΙΟΣ

ΛΕΙΒΑΔΙ - ΠΟΤΑΜΟΣ - ΚΥΘΗΡΩΝ
ΤΗΛ. 31053

«ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΕΣ»...
ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ

Ολοι μας ξέρουμε, πως εδώ και πολλά χρόνια, η πρόσληψη για την κάλυψη κάποιας θέσης σ' όλους τους τομείς της Δημόσιας ζωής και σ' αυτούς ακόμη των μεγάλων Ιδιωτικών Επιχειρήσεων, είναι διαδικασία συνυφασμένη απόλυτα με... ρουσφετολογικές νοοτροπίες. Το Νησί μας δεν ήταν δυνατό να αποτελέσει εξαίρεση σε τούτο τον κανόνα. Αντίθετα σαν μικρός τόπος αποκάλυψε συχνά ολόκληρο το φάσμα μιας τέτοιας υπόθεσης. Πόσες φορές ανακαλύψαμε... γνωριμίες και συγγενείες, πόσες φορές πέσαμε θύματα ψηφοθηρίας και πόσες άλλες κάναμε χρήση της κομματικής μας ταυτότητας για να εξασφαλίσουμε κάποια θέση για τον εαυτό μας ή να «τακτοποιήσουμε» κάποιον άλλο!!! Σήμερα που στη Χώρα μας βασιλεύει η Οικουμενική Νοοτροπία, η Οικουμενική Κρίση και η Οικουμενική... Αξιοκρατία, τώρα που δεν χρειάζονται πια οι κομματικές χρωματιστές μας ταυτότητες, τώρα που σταμάτησαν οι προσλήψεις... όσες γίνονται στο μικρό Νησί μας ξεχνούν τους νέους και τις νέες των Κυθήρων, παρακάμπτουν κοινωνικά προβλήματα και προχωρούν το παλιό γνώριμό τους δρόμο της... ρουσφετοκρατίας. Κι όλα αυτά στο όνομα της τελευταίας ευρεσιτεχνίας που λέγεται... Οικουμενικότητα.

ΑΓΙΑ ΕΛΕΣΑ: Ολοκληρώνεται σιγά σιγά η αιογράφηση. Ενα από τα σημαντικότερα έργα των τελευταίων χρόνων.

Δωρεά δια της αιογράφησης και τα διάφορα έργα εις το Ιερό Προσκύνημα ΑΓΙΑΣ ΕΛΕΣΗΣ από 1ης Οκτωβρίου έως 31 Δεκεμβρίου 1989

ΕΚ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ελένη Νικ. Δαπόντε.....	143.000 δρχ.
Βασίλειος Π. Κασιμάτης.....	50.000 δρχ.
Παναγιώτης Πετρ. Φατούρας.....	25.000 δρχ.
Ζωή Χαρ. Φατούρα.....	25.000 δρχ.
Ανώνυμος.....	25.000 δρχ.
Γεώργιος Σταματοπούλος.....	
μέσω Δέσποινας Π. Φατούρα.....	25.000 δρχ.
Ανώνυμος.....	25.000 δρχ.
Παναγιώτης Θ. Αρώνης.....	10.000 δρχ.
Γεώργιος Ν. Στάθης.....	5.000 δρχ.
Δέσποινα Παπαθεοδούλου.....	5.000 δρχ.
Ιωάννης Εμ. Κοντολέων.....	
εις μνήμην του πατρός του.....	5.000 δρχ.
Βάσω Παγώνη.....	2.000 δρχ.
Μαρίνα Φραγκοπούλου.....	2.000 δρχ.
Μαρία Αντ. Σαρίου.....	2.000 δρχ.
Ανώνυμος.....	1.000 δρχ.
Ελένη Ι. Βαρυπάτη.....	1.000 δρχ.
Ελένη Αποστολάκη.....	1.000 δρχ.

ΕΞ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

Κατίνα Ψάλη.....	100 Δολ. Αυστρ.
Αδ'φοί Εμμ. Βλαντή.....	
εις μνήμη της μητρός των.....	50 Δολ. Αυστρ.
Ανώνυμος.....	20 Δολ. Αυστρ.
Ερμανουήλ Αντ. Σκλάβος.....	220 Δολ. Αυστρ.
Απόστολος Μαρέντης.....	5.000 δρχ.
Θεόδωρος Εμμ. Φατούρας.....	300 δρχ.

ΕΚ ΚΑΝΑΔΑ

Θεόδωρος Πετρόχειλος.....	100 Δολ. Καναδ.
---------------------------	-----------------

ΕΚ Ν. ΑΦΡΙΚΗΣ

Βασούλα Αποστολίδου.....	5.000 δρχ.
Δέσποινα Αποστολίδου.....	3.000 δρχ.

ΕΞ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ανώνυμος κυρία απέστειλεν εξ Αμερικής μέσω Κων/νίου Κομηνού τσεκ. 2.000 δολ. U.S.A. δια τα διάφορα έργα του Προσκυνηματος.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ
ΚΥΘΗΡΑΪΚΟ ΛΑΪΚΟΣ ΣΤΙΧΟΣΓράφει-παρουσιάζει ο συγγραφέας
Αντώνης Ν. Συμιγδαλός

Σε προηγούμενο τεύχος του αγαπητού μας περιοδικού «ΔΑΟΧΟΣ» κάναμε μια όμορφη επίσκεψη στα Κύθηρα ή Τσιρίγο για να τα γνωρίσουν όσοι δεν τα ξέρανε και να διαψεύσουμε τον άτυχο και ταλαιπωρο στιχουργό του γνωστού τραγουδιού «Τα Κύθηρα δεν θα τα δούμε - χάσαμε το πλοίο της γραμμής». Προς μεγάλη απογοήτευσή του κατ' αυτόν τον τρόπο.

Σήμερα θα κάνουμε μια μικρή γνωριμία με το ΚΥΘΗΡΑΪΚΟ ή ΤΣΙΡΙΓΩΤΙΚΟ ΛΑΪΚΟ ΣΤΙΧΟ, δηλ. με τα τραγούδια του τόπου, του νησιού που είναι η Μαντινάδα όπως συμβαίνει σε πολλά νησιά μας μικρά ή μεγάλα. Για να κλείσει έτσι ο κατ' αυτόν τον τρόπο ο Κύκλος της γνωριμίας με το ναό της Ουράνιας Αφροδίτης, όπως διατείνεται ο ποιητής και λογοτέχνης Πάνος Αντ. Τριφυλλής που έβγαλε στα 1972 μια καλογραμμένη πρωτότυπη μελέτη του, πάνω σ' αυτό το θέμα.

Εις τα Επτάνησα γενικά δημοκατικά τραγούδια χωρίς μουσική είναι κάτι το αδιανόητο, είναι κάτι τελείως άγνωστο, όλα τα δημοτικά ποιήματα τραγουδιούνται από το λαό. Εναν λαό όπου το μουσικό του αίσθημα όπως ξέρουμε όλοι μας είναι πάρα πολύ αναπτυγμένο και ιδιαίτερα αυτό το φαινόμενο παρατηρείται στο Τζάντε (Ζάκυνθος), Θιάκι (Ιθάκη) και στον Κορφο (Κέρκυρα). Τα πιο πολλά τραγούδια της Επτανήσου είναι ΕΡΩΤΙΚΑ και εκφράζουν συνήθως τους πόθους του λαϊκού εραστή.

Εδώ, όμως, στα Επτάνησα πρέπει να είναι κανείς πολύ προσεχτικός και συνάμα άλλο τόσο μελετημένος για να συνάξει, να συλλέξει τραγούδια και αυτό γιατί στο στόμα ανακατεύτηκαν, κομματιασθήκανε, ζυμώθηκαν και έγιναν ένα τα δημοτικά τραγούδια με πολλά ποιήματα του ΡΗΓΑ, ΣΟΛΩΜΟΥ, ΤΥΠΑΛΔΟΥ και μαζί μ' αυτούς τους ξεχωριστούς διαλεκτικούς ποιητές μας -πήραν και άλλων πολλών αγνώστων, ασήμαντων, αγραμμάτων ή και ακόμα ημιγγραμματοζομένων στιχουργών, ριμαδόρων- ποιητών. Ενα είναι βέβαιο πως ακουστήκανε παλιότερα στα πρώτα χρόνια του 20ου αιώνα στο Τσιρίγο (Κύθηρα) πάμπολλες μαντινάδες, αλλά τώρα να πούμε για την ΚΑΤΑΓΩΓΗ τους, είναι πάρα πολύ αδύνατο -ακατόρθωτο να πούμε με βεβαιότητα ποια είναι η πατρίδα καθενιάς μαντινάδας. Ο ΜΑΝΤΙΝΑΔΟΡΟΣ (κατασκευαστής μαντινάδων - στιχουργός - ποιητής) την εμφανίζει άμεσα. Το θέμα τους είναι ΚΑΙΡΙΟ και ΠΑΝΤΟΤΕΙΝΟ, ΑΙΩΝΙΟ ή ΑΓΑΠΗ ΜΕ ΠΑΙΝΕΜΑΤΑ μια μικρή ροπή προς τα ΠΕΙΡΑΓΜΑΤΑ, ΠΕΙΣΜΑΤΑ και ΓΝΩΜΙΚΑ, που καθώς είναι βγαλμένες ή βγαλμένες τα δίστιχα αυτά από την καρδιά του άθελά τους μπλέκονται στον χορευτή τα πόδια. Η ΤΣΙΡΙΓΩΤΙΚΗ (Κυθηραϊκή) μαντινάδα έχει παλμό και μια μεγάλη άφθονη ποικιλία.

Η ΜΑΝΤΙΝΑΔΑ γενικά, όχι μονάχα στο Τσιρίγο -αλλά και στη λευκονόμανη Κρήτη και ηρωομάνα Κύπρο γεννιέται γιατί το θέλει, το ζητάει η στιγμή, η περίπτωση, η περίπτωση, το γεγονός: το ζητάει ακόμα το κέφι, γιατί πρέπει να το παραδεχτούμε όλοι μας -πως έχουν τα μεράκια τους οι ΜΑΝΤΙΝΑΔΕΣ, οι όμορφες αυτές στιχοπλοκές απλώνονται σαν άρωμα και νοθεύονται σαν τα καλά προϊόντα και είναι έτοιμες να μασούν το ασημί του φεγγαριού ή απλώνεται στη γαλάζια θάλασσα και είναι σαν τους τουρίστες που παίρνουν μύριες κατευθύνσεις.

«Ο έρωτας δεν είναι ανθος-να μαραθί να πέση, μόνο 'να βάτος με κλαδιά κι αλίμονο που μπλέξει».

Κατά το παρελθόν υπήρξαν πολλοί και αρκετοί συλλογείς μαντινάδων, εδώ θα αναφέρω τους πιο σπουδαίους κατ' αρχάς τον αείμνηστο ιδρυτή και γυμνασιάρχη Κυθήρων ΣΠΥΡΙΔΩΝΑ ΣΤΑΘΗ που εις τα διάφορα κατάλοιπά τους έχει μια συλλογή από το 1910 περίπου 270 μαντινάδες γνήσια τσιριγώτικες.

«Εμίστηψε χρυσέ μου αητέ, αχ! μη με λησμονήσεις, στην ξενιτιά που περπατάς άλλην μην αγαπήσεις».

Ακόμα έχουμε και το αείμνηστο φιλικό πρόσωπο στην οικογένειά μου γέρο δάσκαλο από το γραφικώτατο χωριό ΛΙΒΑΔΙ του Γιάννη Π. Κασιμάτη ή Ξερό που είναι έτσι πιο γνωστός.

«Ψαράς εγίνης στη στεριά μ' αγκίστρια δολωμένα, ψάρεψε και την καρδούλα μου πόλο ποινέ για σένα».

Και τον αείμνηστο φίλο Φώτη Κάβο (Γιάννη Αντ. Τριφυλλή -αδελφό του γνωστού ποιητή και πεζογράφου ΠΑΝΟΥ ΦΥΛΛΗ) που μας παρουσίασε στο παρελθόν από την ιδιότητα της εφημερίδας του, που έβγαζε αρκετό χρονικό διάστημα στην πρωτεύουσα του έξω δήμου του ΠΟΤΑΜΟ εις «ΚΥΘΗΡΑΪΚΟ ΤΥΠΟ» το σημαντικώτατο αριθμό 750 και που είναι «πολύ να τονίσω ιδιαίτερα μια από τις πιο αριστερές, μια από τις καλύτερες συλλογές που υπάρχουν μέχρι στιγμής, «με το μαχαίρι που βαστείς κάνε διπλή σάιτα και βάφτηνα δηλητήριο και στην καρδιά μου χτύπα» μερικές αξιολογές μαντινάδες καθαρές σαν το νερό το κρύσταλλο μας παρουσίασε και ο Τσιριγώτης δικηγόρος από τα ΚΑΤΣΟΥΛΑΝΙΚΑ κ. ΤΑΣΗΣ Θ. ΚΟΥΚΟΥΛΗΣ στο διδίο που έβγαλε στα 1982 με τον τίτλο «ΕΛΑ ΣΤΑ ΚΥΘΗΡΑ» ένα όμορφο γραφτό κάλεσμα για να γνωρίσουν όλοι -όσοι το Τσιρίγο-Κύθηρα θέλουν σαν τουρίστες.

«αν το νησί σαν αρνηθείς, που το λατρεύω' όλοι ναν η ζωή σου όπου και αν πας αγκάθια και τριβόλοι».

Και για να τελέψουμε το γραφτό μας γράφω μερικές μαντινάδες άξιου λόγου:

Ι) Το χωριό μου ζύγιασε με τα βουνά του κόσμου βαρύτερος μου φάνηκε ο χωρισμός σου φως μου.

ΙΙ) Ανάθεμα τις όμορφες, ανάθεμα τις ούλες, βοήθα Παναγιώτσα μου τις Τσιριγωτοπούλες.

ΙΙΙ) Στον Ποταμό οι όμορφες, στη Χώρα οι σταράτες και στα Λογοθεπιάνα ξανθές και μαυρομάλλες.

ΙV Κρυφή 'ταν η αγάπη σας σα σπούρος στο πεπόνι, και μας την εφάνεραν οι άσπαστοι γειτόνοι.

Και πιστεύω να πειστήκατε ότι εδώ στο Τσιρίγο συμβαίνουν πολλά ωραία και το καλοκαίρι σαν έρθει εύχομαι το ΚΑΛΟ ΤΑΞΙΔΙ και την ΚΑΛΗ ΑΝΤΑΜΩΣΗ μα που αλλού στο Τσιρίγο και αυτός τον σας ταλαιπώρησε διαβάζοντάς τον ο Αντώνης Ν. Συμιγδαλός.